

СОДРЖИНА

ДАНОК НА ДОБИВКА

- Пресметување и плаќање данок на добивка за 2019 година.....5

ПЛАТИ И ПРИДОНЕСИ

- Пресметка на платата кај самостојни вршители на дејност.....24

ПРАВО И ЛЕГИСЛАТИВА

- Трговија на мало, продажба врата на врата и електронска трговија.....36

ИНФОРМАЦИИ

- Плати за месец Март 2020 година.....46

ТЕКОВНИ ИНФОРМАЦИИ

- Коефициент на МДБ за Февруари 2020 год.....64
- Коефициенти на пораст на цените за месец Февруари 2020 година.....65
- Референтна каматна стапка за период од 01.01 до 30.06.2020 година 67
- Цени на гориво.....69
- Курсни листи за месец Март 2020.....79
- Рокови за поднесување во Март 2020-та.....86

ПРАШАЊА И ОДГОВОРИ.....90

ДАНОК НА ДОБИВКА

гив.лекономист: Ромео Косиџинов

ПРЕСМЕТУВАЊЕ И ПЛАЌАЊЕ ДАНОК НА ДОБИВКА ЗА 2019 ГОДИНА

Оданочувањето со данокот на добивка за 2019 година, бележи неколку измени во начинот на пресметување и разграничување на стопански и непрофитни субјекти, опфатот на обврзниците, третманот на даночно признатите расходи, начин на пресметување на даночните ослободувања и стекнување со право на нивна употреба.

ВОВЕД

Со законот за данокот на добивка (“Службен весник на РМ” 112/2014... 275/2019), се уредува начинот на оданочување на добивката, односно пресметување и плаќање на данокот.

Со одредбите од Законот се пропишува стапката по која се пресметува данокот на добивка, обврзниците за плаќање на данокот на добивка, даночната основа за пресметување на данокот на добивка, роковите за плаќање на данокот на добивка, како и други прашања, значајни за утврдување и плаќање на данокот на добивка.

Обврзник на данокот на добивка е правно лице резидент на Република Северна Македонија, кој остварува добивка од вршење на дејност во земјата и странство.

Резидент, во смисла на претходната одредба, е субјектот кој е основан или има седиште на територијата на Република Северна Македонија.

Обврзник на данокот на добивка е и постојана деловна единица на странско лице за добивката што ја остварува од вршење на дејност на територијата на РС Македонија.

Согласно одредбата од член 4-а став 1 од Законот, непрофитните организации во кои спаѓаат: здруженијата на граѓани и фондации како и нивните сојузи и други облици на здружување или поврзување, стопанската интересна заедница, политичките партии, верските заедници, религиозните групи, Црвениот крст на РС Македонија, здруженија на странци, странски и меѓународни невладини организации, хуманитарни организации и здруженија, синдикатите, коморите и други правни лица основани со посебни прописи од кои произлегува дека се непрофитни организации, не се обврзници за данок на добивка.

Како неоданачиви приходи за организациите од ставот 1 на член 4-а, се сметаат: приходи од членарини, доброволни прилози, донации, грантови, подароци (во пари, добра, имотни права), завештанија, легати, приходи од дивиденди од трговските друштва основани со средства на здружението, и приходи од Буџетот на Републиката, буџетите на единиците на локалната самоуправа и Буџетот на град Скопје врз основа на претходно изготвени програми (проекти) одобрени од Владата на Република Македонија, односно надлежните министерства, советите на единиците на локалната самоуправа и Советот на град Скопје.

Согласно одредбите од член 4-а став 3, организациите (наведени во член 4-а став 1), кои остваруваат приходи од вршење стопанска дејност во рамките на нивното непрофитно делување, заради избегнување нелојална конкуренција со субјектите на кои добивката остварена од вршење стопанска дејност им се оданочува, стануваат обврзници за пресметување и плаќање данок на вкупен приход, доколку вкупниот годишен приход од стопанската дејност е поголем од 1.000.000 денари.

Данокот на вкупен приход за обврзниците од член 4-а ставот 3, се пресметува и плаќа во висина од 1% од износот на остварените вкупни приходи од стопанска дејност во календарската година, на износот кој надминува 1.000.000 денари.

Со последните измени се измени (прошири) формулацијата за непрофитни субјекти, од член 4-а став 1 од законот.

Согласно измените, здруженија на граѓани и фондации, како и нивните сојузи и други облици на здружување или поврзување, (се проширува дефиницијата за непрофитни со понатамошните наведени,) **стопанската интересна заедница, политичките партии, верските заедници, религиозните групи,**

Црвениот крст на РС Македонија, здруженија на странци, странски и меѓународни невладини организации, хуманитарни организации и здруженија, синдикатите, коморите и други правни лица, основани со посебни прописи, од кои произлегува дека се непрофитни организации, не се обврзани за данок на добивка.

За прв пат овој начин на оданочување со данок на добивка за непрофитните организации се востановува за годишната сметка за 2019 година.

Измените во оваа област се допрецизирани во постоечкиот начин на оданочување од 2019 година.

2. ИЗМЕНИ КАЈ ДАНОЧНО НЕПРИЗНАЕНИТЕ РАСХОДИ

Основа за пресметување на данокот од добивка е добивката која се утврдува во даночниот биланс.

Основа за пресметување на данокот од добивка се утврдува како разлика меѓу вкупните приходи и вкупните расходи на даночниот обврзник во износи утврдени согласно со прописите за сметководството и сметководствените стандарди.

Основата за пресметување на данокот од добивка, се зголемува за непризнаените расходи и помалку искажаните приходи за даночни цели.

Согласно постоечкиот закон за данок на добивка, **непризнаени расходи** за даночни цели, се сметаат:

1. расходите кои не се поврзани со вршење на дејност на субјектот, односно не се непосреден услов за извршување на таа дејност и не се последица од вршењето на таа дејност;

2. исплатените надоместоци на трошоци и други лични примања од работен однос, освен утврдените со оваа точка во износи кои не го надминуваат:

- најнискиот износ на исплатените дневници за службени патувања, теренски додаток или одвоен живот утврден со Општиот колективен договор за приватниот сектор од областа на стопанството на Република Македонија и прописите за органите на државната управа, при што исплатите по овој основ меѓусебно се исклучуваат,

“Деловни Информации” број 3/2020

- износот на исплатена помош во случај на смрт на вработениот и на член на неговото семејство утврден со Општиот колективен договор за приватниот сектор од областа на стопанството на Република Македонија и прописите за органите на државната управа,

- најнискиот износ на исплатената помош за претрпени штети од елементарни непогоди утврден со Општиот колективен договор за приватниот сектор од областа на стопанството на Република Македонија,

- најнискиот износ на исплатена отпремнина која се дава при заминување во пензија утврден со Општиот колективен договор за приватниот сектор од областа на стопанството на Република Македонија и прописите за органите на државната управа,

- износот на исплатениот еднократен надоместок - испратнина заради трајно работно ангажирање на работниците при откажување на договорот за вработување од деловни причини (технолошки, економски, организациони и слични промени) утврден со закон,

- износот на исплатениот регрес за годишен одмор во висина од 40% од просечната месечна бруто плата по работник во Република Македонија, објавена до денот на исплатата,

- износот на исплатените јубилејни награди за најмалку десет години работа кај ист работодавач во висина на просечна месечна плата по работник во Република Македонија исплатена во последните три месеци објавена од Државниот завод за статистика,

- износот на исплатените надоместоци на трошоци за користење на сопствено возило на вработениот за потребите на работодавачот, во висина од 30% од исплатениот износ, но најмногу до 60.000 денари на годишно ниво,

- износот на исплатениот надоместок заради непрекинато боледување подолго од шест месеци предизвикано со повреда на работа или професионално заболување во висина на просечната месечна плата по работник во Република Македонија исплатена во последните три месеци и објавена од Државниот завод за статистика и

- износот на исплатениот надоместок при селидби на вработените за потребите на работодавачот во висина на стварните трошоци направени за превоз на покуќнината и на семејството;

3. трошоците за организирана исхрана и превоз во јавниот сообраќај на вработените, исплатени над износите утврдени со закон;

3-а) трошоците за сместување (ноќевање или ноќевање со појадок) и превоз на лица кои не се вработени кај домашниот исплатувач, а кои се ангажирани во врска со извршувањето на работа кај исплатувачот во функција на неговата дејност, доколку истите не се документирани,

3-б) надоместокот на трошоци за исхрана на вработените кои работат ноќно време, над износите утврдени со Законот за работните односи;

4. трошоците по основ на месечните надоместоци на членовите на органите на управување над 50% од просечната месечна бруто плата исплатена во претходната година во Република Македонија, при што како надоместоци на членови на органите на управување се сметаат месечниот надоместок, односно паушал, надоместоците за патни и дневни трошоци;

5. трошоците по основ на уплатени доброволни придонеси во доброволен пензиски фонд над износот од две просечни месечни бруто плати, исплатени во претходната година во Република Македонија, на годишно ниво по вработен;

5-а) трошоци по основ на уплатени премии за осигурување на живот над износот од две просечни месечни бруто плати, исплатени во претходната година во Република Македонија, на годишно ниво по вработен;

6. надоместоците за лицата волонтери според членот 10 став (2) од Законот за волонтерство и за лицата ангажирани за вршење на јавни работи согласно со членот 85 од Законот за вработување и осигурување во случај на невработеност исплатени над износите утврдени со закон;

7. скриените исплати на добивки како што се: давање на одредени производи и услуги на содружниците или акционерите или на нив поврзани лица по цена пониска од пазарната, вклучувајќи ја и пониската камата на одобрените заеми; плаќање за добиените производи и услуги од содружниците или акционерите или на нив поврзани лица, по цени повисоки од пазарните и овозможување на стекнување на добивки на содружниците или акционерите или на нив поврзани лица;

7-а) кусоци кои не се предизвикани од вонредни настани (кражба, пожар или други природни непогоди), кои не се на трошок на платата на одговорното лице

8. трошоците направени за репрезентација во висина од 90%;

9. трошоците за донации направени во согласност со Законот за донации и спонзорства во јавните дејности, над 5% од вкупниот приход остварен во годината;

10. трошоците за спонзорства направени во согласност со Законот за донации и спонзорства во јавните дејности, над 3% од вкупниот приход остварен во годината;

10-а) трошоците за донации во спортот согласно со членот 30-а од овој закон;

11. трошоци по основ на камата по кредити кои не се користат за вршење на дејноста на обврзникот како и износот на каматите по кредити за набавка на патнички автомобили, мебел, теписи, уметнички дела од ликовната и применетата уметност и украсни предмети;

12. осигурителни премии кои ги плаќа работодавачот во корист на членовите на органите на управување, како и на вработените доколку истите не се одбиваат од плата, освен личното колективно осигурување на работниците за повреди на работа;

13. даноците по задршка (одбивка) исплатени во име на трети лица кои се на товар на трошоците на даночниот обврзник;

14. паричните и даночните казни, пеналите и казнените камати за ненавремена уплата на јавните давачки и на трошоците за присилна наплата;

15. исплатите на стипендии, освен стипендиите доделени на начин и под услови утврдени со Законот за донации и спонзорства во јавните дејности кои се оданочуваат според одредбите од точката 10) на овој член, во кои не спаѓаат трошоците за обука и специјализација на вработените заради остварувањето на дејноста на даночниот обврзник, под услов истите да продолжат со работа кај истиот работодавач, во временски период утврден со договор, кој не е пократок од три години сметано од годината на стекнувањето со соодветните знаења;

16. трошоците на кало, растур, крш и расипување над нормираните износи утврдени за соодветната гранка, под услов истите да не се настанати како резултат на вонреден настан или виша сила;

17. трајниот отпис на ненаплатените побарувања, освен трајниот отпис на ненаплатените побарувања по основ на придонеси од задолжително социјално осигурување.

18. трошоците за нето износот на примањата по основ на деловна успешност над износот на кој се пресметани придонеси согласно со закон.

19. надоместок за практикантска работа над износите пропишани согласно со Законот за практиканство и

20. надоместок за практична обука на ученици и практична настава на студенти во висина над 8.000 денари месечно.

Нормираните износи на кало, растур, крш и расипување на стоки и одделни производи утврдени за секоја соодветна гранка за даночни цели ги пропишува министерот за финансии, врз основа на одредбите од Правилникот за кало, растур, крш и расипување.

2.1. Предлог измени за непризнаени расходи

Со последните измените за 2019, се врши **признавање на расходите**, врз основа на критериумите на настанување, согласно МСС и законските прописи, со кои се предвидува нивно пресметување, **без оглед дали се исплатени** до денот на поднесување на даночниот биланс.

Кај одредени точки се вршат и технички измени во делот на висината и прагот на даночно признатиот расход.

Согласно предлог измените, одредбата од **член 9 точка 3-а) се менува**, со тоа што се востановува дневен лимит за хотелското сместување и хотелска категорија за даночен расход, како горен праг.

Односно, **надоместоци на трошоци за хотелско сместување (категија повисока од четири звездички) во износ над 6.000 денари дневно по лице и надоместоци на трошоци за превоз на лица, кои не се вработени кај исплатувачот, а се ангажирани во функција на дејноста на исплатувачот (во земјата и во странство), доколку истите не се документирани, се даночно непризнати расходи.**

НАПОМЕНА: Надоместоците на трошоците по овие основи за невработени лица ангажирани кај субјектот за цели на дејноста, подлежат на данок на личен доход (за 2019 година), а се ослободени надоместоците по овој основ остварени од 01.01.2020 (член 12 став 1 точка 42-а од ЗДДВ).

“Деловни Информации” број 3/2020

Со измените се додаваат два нови надоместока, кои се сметаат за даночно признат/непризнат расход, врз основа на критериумот горен лимит:

19) надоместок за практикантска работа над износите пропишани согласно Законот за практиканство и

20) надоместок за практична обука на ученици и практична настава на студенти во висина над 8.000 денари месечно.

3. ИЗМЕНИ КАЈ ТРАНСФЕРНИТЕ ЦЕНИ

Со измените на законот за данокот на добивка (“Службен весник на РМ” 248/18), се извршија одредени преформулирања на даночно непризнатите расходи, во делот на трансферните цени, остварени помеѓу поврзаните субјекти.

Со правилникот за формата и содржината на извештајот за трансферни цени, се определуваат методите за утврдување на цена на трансакцијата во согласност со принципот на “дофат на рака” и начинот на нивна примена, за целите на оданочувањето со данок на добивка за 2019 година.

Досегашната практика (пред 01.01.2019 година), упатуваше на корекција на расходите и приходите помеѓу поврзаните субјекти во ДБ, по неколку основи, но не постоеше подзаконска регулатива, која детално би ја третираше наведената област.

Со наведените законски измени (248/18) и подзаконските акти со донесувањето на Правилникот за формата и содржината на извештајот за трансферни цени (“Службен весник на РСМ” 59/19”), се заокружи делот од законската регулатива која ги третира односите на поврзаните субјекти.

Ново воведената обврска за поднесување на Извештаи за извршени трансакции помеѓу поврзани субјекти, претставуваше почетен чекор кон дополнителните измени и дополнувања на регулативата од областа на поврзаните субјекти, кои дополнително се воведуваат, со цел примена на современ пазарен механизам.

3.1. Трансферни и пазарни цени

Со предлог Законот се продлабочува и проширува известувањето за оданочување на разликите помеѓу трансферна и пазарна цена, остварена помеѓу поврзани лица.

Со постоечките одредби од Законот, непризнаен расход и помалку искажан приход за даночни цели е позитивната разлика меѓу цената на извршената трансакција на средствата или создавање обврски меѓу поврзани лица – трансферната цена и пазарната цена и тоа:

1) износот на позитивната разлика помеѓу приходите кои произлегуваат од трансакцијата по цена утврдена во согласност со принципот на "дофат на рака" (arm's length principle) и приходите кои произлегуваат од таа трансакција по трансферна цена, или

2) износот на позитивната разлика помеѓу трошоците кои произлегуваат од трансакцијата по трансферна цена и расходите кои произлегуваат од таа трансакција по цена утврдена во согласност со принципот на "дофат на рака" (arm's length principle).

Принципот “дофат на рака“ (arm's length principle) подразбира дека деловните и финансиските трансакции помеѓу поврзаните лица се вршат според услови во кои тие трансакции, не се разликуваат од оние, помеѓу неповрзани лица во споредливи околности.

Принципот “дофат на рака“ (arm's length principle) се однесува за сите трансакции помеѓу поврзани лица, вклучувајќи ги: материјален и нематеријален имот, деловни и финансиски услуги, внатрегрупациски услуги, надоместоци за авторски права, камати и други финансиски инструменти, хартии од вредност и акции, деривати и какви било други трансакции што можат да влијаат врз добивката или загубата на поврзаните лице.

При утврдување на цената на трансакциите во согласност со принципот “дофат на рака“, се користат следните методи:

- 1) метод на споредлива неконтролирана цена;
- 2) метод на трговски цени;
- 3) метод на цена на чинење, зголемена за вообичаена заработувачка;

- 4) метод на трансакциска нето маржа;
- 5) метод на поделба на трансакциска добивка;
- 6) кој било друг метод доколку примената на претходно наведените методи, не е можна.

Обврзникот е должен да го избере најсоодветниот метод за утврдување на цената на трансакцијата, во согласност со принципот на "дофат на рака", за секој поединечен случај.

3.2. Поврзани лица

Согласно одредбите од член 16 од законот, две лица се сметаат за **поврзани**, кога:

1) Едното од нив стекнало, непосредно или преку друг субјект, удел или акции кои во основната главнина на другото лице се претставени со најмалку 20% или кога му припаѓаат најмалку 20% од сите гласови на собирот на содружниците, односно на собранието;

2) Кое било трето лице, непосредно или преку друг субјект, стекнало удел или акции кои во основната главнина во секое од поврзаните лица се претставени со најмалку 20%, или кога на лицето му припаѓаат најмалку 20% од сите гласови на собирот на содружниците, односно на собранието, на секое од поврзаните лица;

3) Еден или повеќе извршни или неизвршни директори или членови на управниот или надзорниот одбор на едното лице, се извршни или неизвршни директори или членови на управниот или надзорниот одбор во другото лице;

4) Заем доделен или гарантиран од едното лице сочинува повеќе од 20% од книговодствената вредност на вкупните средства на другото лице;

5) Едното лице, непосредно или преку друг субјект, добива најмалку 20% од добивката на другото лице, како резултат на договор за деловна соработка помеѓу двете лица;

6) Едното лице е постојана деловна единица на друго лице;

7) Едното лице врши деловни и финансиски трансакции со друго лице кое е резидент на држава во која стапката на данок на добивка е 25% пониска од стапката на данок на добивка во Република Македонија.

НАПОМЕНА: За целта на поврзаност помеѓу субјектите, уделот, акциите или гласачките права на физичко лице, се сметаат заедно со истите на брачниот другар, роднините по права линија, браќата, сестрите, хранителите и посвоителите.

4. ИЗВЕШТАЈ ЗА ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ ЛИЦА

Постоечките одредби пропишуваат дека, обврзникот е должен за трансакциите помеѓу поврзани лица од членот 12 од законот, да приложи **извештај** или извештај во скратена форма, **со поднесувањето на даночниот биланс.**

Обврската не се однесува за обврзници кои во текот на годината оствариле вкупен приход во износ помал **од 300.000.000 денари**, согласно постоечката регулатива.

Обврзникот поднесува извештај во скратена форма доколку вкупната вредност на трансакциите со поврзаните лица во текот на годината **не надминува 10.000.000 денари**, или доколку има трансакции **само со поврзани лица**, кои се резиденти на Република Македонија, според постоечките одредби од Законот.

Формата и содржината на извештајот, изборот и начинот на примена на методите за утврдување на цената на трансакцијата во согласност со принципот на "дофат на рака", ги пропишува министерот за финансии, со одредбите од Правилникот.

Согласно предлог измените обврзникот е должен за трансакциите од членот 12 од законот да приложи извештај до Управата за јавни приходи, **најдоцна до 30 септември во тековната година за претходната година, а не со поднесување на ДБ.**

По исклучок, обврзникот поднесува извештај во скратена форма доколку вкупната вредност на трансакциите со поврзаните лица во текот на годината **не надминува 10.000.000 денари.**

Одредбите за трансферните цени од членовите 12 и 12-а од законот **не се однесуваат** на трансакциите помеѓу поврзани лица резиденти на Република Северна Македонија, како и на обврзниците кои во текот на годината оствариле вкупен приход во износ **до 300.000.000 денари.**

5. НАМАЛУВАЊЕ НА ДАНОЧНА ОСНОВА

5.1. Амортизација која претходната година била даночно непризнат расход

Даночната основа се намалува за износот на трошоците за амортизација над износот пресметан со примена на амортизациони стапки, утврдени со номенклатурата на средствата за амортизација и годишните амортизациони стапки за кои во претходниот период е извршено зголемување на даночната основица.

Станува збор за делот на амортизацијата која како трошок на класата 4 (сметка 430) е прикажана претходната година и корегирана во истата, а согласно номенклатурата идната година претставува даночно признат расход - редовна амортизација.

5.2. Вприходувани обврски за надоместоци

Даночната основа се намалува за износот на неисплатените надоместоци над износите утврдени во член 9 став 1) точки 2), 3-б), 4), 5), 5-а) и 6), од законот, за кои во претходниот период е извршено зголемување на даночната основа, доколку истите се искажани како приход.

Надоместоците кои биле пресметани над даночно прифатливите граници и кои не биле исплатени, ја намалуваат даночната основа, само во случај да истите како неисплатени обврски биле приходувани.

Наведеното е поради избегнување на двојното оданочување - еднаш како даночно непризнат расход, а втор пат како приход од отпис на обврски.

Се однесува на надоместоците од работен однос, трошокот за исхрана за трета смена, месечните паушали на членовите на органите на управување, доброволните придонеси за доброволен пензиски фонд, осигурителните премии за осигурување на живот и надоместокот за волонтерство.

6. ТЕРМИНОЛОШКИ УСОГЛАСУВАЊА

6.1. Задршка, а не одбивка на данок

Лицето кое има обврска да го задржи данокот во согласност со одредбите од оваа глава поднесува еднаш годишно извештај за уплатениот данок по **одбивка** до Управата за јавни приходи до 15 февруари наредната година, по годината во која постоела обврска за задржување на данокот.

Извештај за уплатениот данок по **одбивка** за една година ги вклучува следниве информации за секое странско правно лице во чие име е извршено задржување на данокот за односната година:

1. име на исплатувачот, фирма, седиште;
2. име на лицето - обврзник и држава во која лицето е резидент;
3. вид и износ на приход врз кој се применува задржување на данок;
4. износ на данок кој треба да се задржи и датата на доспевање на обврската и
5. износ на данокот кој е задржан и дата на уплатата.

Управата за јавни приходи за задржаниот данок на странското правно лице го известува надлежниот даночен орган во странство по негово барање.

Во членот 24 во ставовите 1 и 2 зборот „одбивка“ се заменува со зборот „задршка“, но тоа не предизвикува суштинска измена на одредбата од законот за задржаниот данок и неговиот даночен третман во ДБ.

6.2. Исклучување на двојно ослободување за донации

Согласно одредбите од член 30-а од постоечкиот закон, на обврзникот кој донирал финансиски средства на спортски субјекти, кои се уплатени на посебна наменска сметка, му се намалува пресметаниот данок на добивка за износот на донираниите средства, но најмногу до 50% од пресметаниот данок.

Спортските субјекти од претходниот став, претставуваат националните спортски федерации, спортските клубови, други правни лица кои имаат решение за вршење дејност спорт, како и активни спортисти кои се натпреваруваат во индивидуални

“Деловни Информации” број 3/2020

спортови кои таквиот статус го стекнале според услови и критериуми пропишани во Законот за спортот.

Правото за намалување на данокот по основ донации во спортот, обврзникот го остварува врз основа на ваучер издаден од Агенцијата за млади и спорт, согласно со Законот за спортот.

За користење на правото за намалување на данокот по основ донации во спортот, даночниот обврзник доставува до Управата за јавни приходи барање за даночно ослободување за донирање финансиски средства на спортски субјекти.

Правото на ослободување од данок на добивка (намалување на пресметаниот данок) по основ на дадени донации субјектот го остварува со поднесување на Образец “БДО-ДС”.

Прифатениот образец “БДО-ДС” со известување за поднесен образец - барање за даночно олеснување од страна на УЈП, упатува на уплата на донацијата на наменската трансакциска сметка на спортскиот субјект.

Управата за јавни приходи во рок од 15 дена го потврдува или одбива барањето.

Даночниот обврзник, во рок од 15 дена по потврденото барање, до Управата за јавни приходи доставува известување за извршена донација.

Известувањето за извршената донација во спортот се доставува на Образец “ИДО-ДС” со кој се потврдува извршувањето на финансиската донација на спортскиот субјект - давателот на ваучерот за користење на ослободувањето од данок на добивка.

По доставување на известувањето, даночниот обврзник може да го користи правото за ослободување од данок на добивка како намалување на данокот.

Користењето на правото за намалување на пресметаниот данок на добивка, го исклучува правото на даночно поттикнување кај данокот на добивка согласно со Законот за донации и спонзорства во јавните дејности, **за дадени донации во спортот.**

Доколку на даночниот обврзник или на лице поврзано со него, му бидат вратени донираните финансиски средства од страна на спортските субјекти, директно или преку набавка на стоки и услуги, обврзникот го должи данокот кој би го платил доколку не го користел ослободувањето од овој член.

Даночниот обврзник кој го користи даночното ослободување може да донира во еден спортски субјект од секој вид спорт.

Начинот на спроведување на даночното ослободување го пропишува министерот за финансии.

Износот на вредноста на издадените ваучери врз основа на кои обврзниците го остваруваат правото на даночно ослободување изнесува 10 милиони евра годишно.

6. ОДАНОЧУВАЊЕ НА РЕВАЛОРИЗАЦИОНИТЕ РЕЗЕРВИ

Даночните обврзници кои имаат искажано ревалоризациони резерви (ревалоризациони вишоци) за материјални и нематеријални средства, намалени за пресметаната амортизација на ревалоризираната вредност на средствата за период од 1 јануари 2019 година до денот кога средството е повлечено од употреба или оттуѓено, при преносот на истите во акумулирана добивка имаат обврска да пресметаат и платат данок на добивка.

Пресметувањето и плаќањето на данокот по основ на повлечен од употреба или оттуѓено средство за кое се искажани ревалоризациони резерви се врши на образецот “ДД-РВ”.

Формата и содржината на образецот “ДД-РВ” ги пропишува министерот за финансии.

7. ГЛОБИ

7.1. Глоба од 600 до 2.000 евра...

Глоба во висина од 600 до 2.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице (микро трговец), од 1.200 до 4.000 евра во денарска противвредност за даночен обврзник правно лице (мал трговец), од 3.600 до 12.000 евра во денарска противвредност за даночен обврзник правно лице (среден трговец) и од 6.000 до 20.000 евра во денарска противвредност за даночен обврзник правно лице (голем трговец), согласно со одредбите од законот, ќе му се изрече за сторен прекршок, доколку за целите на утврдување на даночната основа и даночните олеснувања на образецот за пресметка на данокот

“Деловни Информации” број 3/2020

наведе неточни податоци поради кои дошло до утврдување на помала даночна основа.

7.1.1 Глоба за одговорно лице ако друштвото има глоба од 600 до 2.000 евра...

Глоба во износ од 100 до 500 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (микро трговец), од 200 до 1.000 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (мал трговец), од 300 до 1.000 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (среден трговец) и од 400 до 1.000 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (голем трговец) ќе му се изрече за прекршокот за кој правниот субјект има казна за глоба од 600 до 2.000 ЕУР.

7.1.2 Забрана за вршење дејност

За прекршокот со глоба од 600 до 2.000 евра..., покрај глобата на сторителот на прекршокот, ќе му се изрече прекршочна санкција привремена забрана за вршење на одделна дејност во траење од најмалку три до најмногу 30 дена.

За прекршокот од 600 до 2.000 евра... на одговорното лице во правно лице, може да му се изрече прекршочна санкција забрана на вршење на професија, дејност или должност во траење од најмалку три до најмногу 30 дена.

Ако прекршокот е сторен за прв пат, забрана на вршење на професија, дејност или должност доколку се изрече, ќе се изрече само како самостојна санкција без глоба, а при повторно сторување на прекршокот, забраната на вршење на професија, дејност или должност, доколку се изрече, ќе се изрече заедно со глоба.

7.2. Глоба од 300 до 1.000 евра...

Глоба во износ од 300 до 1.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице (микро трговец), од 600 до 2.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице (мал трговец), од 1.800 до 6.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице (среден трговец) и од 3.000 до 10.000 евра во денарска против-

вредност на даночен обврзник правно лице (голем трговец) ќе му се изрече за прекршок, ако:

- 1) не го плати утврдениот данок на вкупен приход во пропишаниот рок (член 39 ставови 3 и 4);
- 2) во односите со поврзаните субјекти превзема дејствија заради намалено плаќање на данок (член 36);
- 3) во пропишаниот рок не ја плаќа месечната аконтација на данокот на добивка (член 40 став 2);
- 4) во пропишаниот рок не ја плати разликата меѓу платената аконтација и вистинската обврска на пресметаниот данок на добивка (член 41 став 1) или
- 5) не го плати утврдениот данок на добивка во пропишаниот рок (член 39 став 2).

7.2.1 Глоба за одговорно лице ако друштвото е казнето со 300 до 1.000 евра...

Глоба во износ од 50 до 250 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (микро трговец), од 100 до 500 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (мал трговец), од 150 до 500 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (среден трговец) и од 200 до 500 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (голем трговец) ќе му се изрече за прекршоците доколку на друштвото му е изречена соодветна глоба од 300 до 1.000 евра... (неплатен задржан данок).

7.3. Глоба од 300 до 1.000 евра...

Глоба во износ од 300 до 1.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице – исплатувач на приходи (микро трговец), од 600 до 2.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице – исплатувач на приходи (мал трговец), од 1.800 до 6.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице – исплатувач на приходи (среден трговец) и од 3.000 до 10.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице – исплатувач на приходи (голем трговец) ќе му се изрече за прекршок, ако при исплатата на приходот не го задржи и не го уплати данокот на соодветната уплатна сметка (член 20 став 1).

“Деловни Информации” број 3/2020

7.3.1 Глоба за одговорно лице ако на друштвото е изречена соодветна глоба од 300 до 1.000 евра... (неплатен задржан данок)

Глоба во износ од 50 до 250 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (микро трговец), од 100 до 500 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (мал трговец), од 150 до 500 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (среден трговец) и од 200 до 500 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (голем трговец) ќе му се изрече за прекршокот кој правниот субјект соодветно е казнет со глоба од 300 до 1.000 евра...

7.3.2 Глоба за ТП и СВД ако не плати задржан данок

Глоба во износ од 100 до 250 евра во денарска противвредност на даночен обврзник - трговец поединец - исплатувач на приходи и лице кое самостојно врши дејност – исплатувач на приходи, ќе им се изрече за прекршокот.

7.3.3 Глоба за одговорно лице во ТП и СВД за неплатен задржан данок

Глоба во износ од 50 до 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичко лице - исплатувач на приходи за неплатениот задржан данок кај ТП и СВД.

7.4. Глоба за неподнесен извештај за трансферни цени

Глоба во износ од 300 до 1.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице (микро трговец), од 600 до 2.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице (мал трговец), од 1.800 до 6.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице (среден трговец) и од 3.000 до 10.000 евра во денарска противвредност на даночен обврзник правно лице (голем трговец) ќе му се изрече за прекршок, ако не и поднесе на Управата за јавни приходи извештај и соодветен образец во пропишаниот рок за трансферни цени.

7.4.1 Глоба за одговорно лице за неподнесен извештај за трансферни цени

Глоба во износ од 50 до 250 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (микро трговец), од 100 до 500 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (мал трговец), од 150 до 500 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (среден трговец) и од 200 до 500 евра во денарска противвредност на одговорно лице во правно лице (голем трговец) ќе му се изрече, за неподнесен извештај за трансферни цени.

7.5. Одмерување на глобите

Согласно одредбите од предлог законот за измена на одредбите од член 46-а се врши и доусогласување на лицата за кои се однесува одмерувањето на глобите согласно Законот за прекршоците.

Согласно предлог измените, одмерувањето на висината на глобата за правно лице, трговец поединец, физичко лице, лице кое самостојно врши дејност и одговорно лице во правното лице, се врши согласно Законот за прекршоците.

За прекршоците од членовите 43, 44, 45 и 46 на законот за кои глобата е утврдена до најмногу 250 евра во денарска противвредност за физичко лице, трговец поединец и лице кое самостојно врши дејност, 500 евра во денарска противвредност за одговорно лице во правно лице и 1.000 евра во денарска противвредност за правни лица, прекршочна постапка води и прекршочни санкции изрекува прекршочниот орган.

За прекршоците од законот, за кои глобата за лицата од претходниот став е утврдена над износите од претходниот став, прекршочна постапка води и прекршочни санкции изрекува надлежен суд.

ПЛАТИ И ПРИДОНЕСИ

гл. економист: Јулија Минковска

ПРЕСМЕТКА НА ПЛАТАТА КАЈ САМОСТОЈНИ ВРШИТЕЛИ НА ДЕЈНОСТ

Пресметка на платата кај самостојните вршители на дејност се врши согласно Законот за Данок на личен доход („Службен весник на РМ“ 241/2018; 275/19), Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување („Службен весник на РМ“ 142/08...120/18; 247/18); Законот за работни односи („Службен весник на РМ“ 62/05...27/16; 120/18; 110/19) и други подзаконски акти.

ВОВЕД

Самовработено лице е физичко лице кое врши самостојна економска дејност или професионална и друга интелектуална услуга од која остварува приход.

Под доход од самостојна дејност, се смета доходот остварен од стопанска дејност, доходот од давање професионални и други интелектуални услуги, доходот од земјоделска дејност и доходот од други дејности, чија трајна цел е остварување на доход.

- Под доход од стопанска дејност се подразбира доход од (производна, услужна, трговска, угостителска, превозничка и друга слична дејност);
- ♦ Под доход од професионални и други интелектуални услуги се подразбира доход од (здравствена, стоматолошка, ветеринарна адвокатска, нотарска, канцелариска, ревизорска, инженерска, архитектонска, новинарска, сюртиска и друга интелектуална дејност);

- Под доход од земјоделска дејност се подразбира доходот од (производство, доработка, преработка и иласман на сопствени земјоделски производи, како и одгледување на добиток и други сированскокорисни животни и иласман на нивните производи).

1. ОБВРЗНИК И ОСНОВА ЗА ПРЕСМЕТКА НА ДАНОК НА ДОХОД ОД САМОСТОЈНА ДЕЈНОСТ

Согласно член 20 од Законот за Данок на личен доход, (во продолжение Законот), Обврзник на данокот на доход од самостојна дејност е:

- **Трговец поединец;**
- **Физичко лице кое врши земјоделска дејност;**
- **Лице кое врши занаетчиска дејност и**
- **Лице кое врши услуги, кое остварува доход од вршење самостојна дејност.**

НАПОМЕНА: Обврзникот се запишува во соодветен регистар.

Согласно член 21 од Законот за данок на личен доход, **ОСНОВА** за пресметување на данокот на доход од самостојна дејност е **разликата помеѓу Вкупните Приходи и Вкупните Расходи** на обврзникот, утврдени во согласност со сметководствените прописи и сметководствените стандарди, **зголемена за непризнаените расходи за даночни цели.**

Ако повеќе физички лица, остваруваат доход со заедничко вршење на дејност, секое од нив е обврзник на данокот на доход за делот од доходот, што му припаѓа според Договорот за заедничко вршење на дејност.

Ако со договорот не е утврдено нивното учество, за утврдување на даночната основа, се смета дека доходот се дели на еднакви делови.

На висината на даночната обврска на физичкото лице за делот од доходот, нема влијание фактот дали доходот од заедничкото вршење на дејност е распределен или не.

**2. ОБВРЗНИЦИ И ОСНОВА ЗА ПРЕСМЕТКА
НА ПРИДОНЕСИТЕ ОД ПЛАТА КАЈ
САМОСТОЈНИТЕ ВРШИТЕЛИ НА ДЕЈНОСТ**

Согласно Законот за работни односи, самовработеното лице не остварува плата и не може да има статус како и останатите вработени кај него и *затоа во Даночниот биланс не признаваат даночно признајат расход.*

Доколку со МПИН пријавата покрај за неговите вработени се исплаќа плата и за самостојниот вршител на дејност *иста е даночно признајат расход.* Платениот данок на доход врз наведената основа со МПИН пријава, може да добие третман само на платена аконтација.

За самостојниот вршител на дејност во МПИН пријавата се плаќаат само:

- Придонеси за задолжително пензиско и инвалидско осигурување, и
- Задолжително здравствено осигурување.

Во таа смисла е и одредбата на членот 26 од Законот за Данок на личен доход, според која на товар на расходите во Даночниот биланс за оваа категорија обврзници, единствено се признаваат:

- Придонеси за пензиско и инвалидско осигурување, здравствено осигурување и придонес за вработување на обврзничкиот кој остварува доход од самостојна дејност, данокот на имот, таксите и другите јавни давачки, што се во функција на вршење на дејноста;
- Платениот данок на доход, за извршени исплати кон физички лица.

2.1. Обврзници за плаќање пресметка и уплата на придонеси

2.1.1. Обврзници за плаќање на придонеси

Согласно член 7 став (1) точка 5, член 10 став (1) точка 3 и член 12 став (1) точка 1 од Законот за придонеси од социјално осигурување, **ОБВРЗНИК ЗА ПЛАЌАЊЕ** на придонес за задолжително пензиско и инвалидско осигурување,

придонес за задолжително здравствено осигурување и придонес за задолжително осигурување во случај на невработеност, е *работник во работен однос кај самовработено лице*.

2.1.2. Обвзник за пресметка и уплата на придонеси

Согласно член 13 став (1) точка 2 од Законот за придонеси, **ОБВРЗНИК** за пресметка и уплата на придонес за пензиско и инвалидско осигурување и придонес за здравствено осигурување е **САМОВРАБОТЕНОТО ЛИЦЕ, само за себе**.

Согласно оваа одредба самовработеното лице – сопственикот (физичко лице кое врши самостојна економска или професионална и друга интелектуална дејност), не е обврзано да пресметува и плаќа придонес за вработување.

НАПОМЕНА: Самовработеното лице само го пополнува и доставува образецот МПИН до Управата за јавни приходи.

2.2. Основица за пресметување на придонеси

Согласно член 14 став (1) точка 4 од Законот за придонеси, **Основица** за пресметка и плаќање на придонеси за самовработено лице претставува **МЕСЕЧНАТА АКОНТАЦИЈА на НЕТО ПРИХОДОТ, односно на индивидуално утврдениот Нето приход на кој се плаќа данокот**.

Според тоа, Месечната основа за плаќање на придонесите за пензиско и инвалидско осигурување и здравствено осигурување за самостојните вршители на дејност е Месечниот нето приход, кој се добива кога даночната основа за пресметување на данокот (*износ искажан во р.бр. VIАОП – 28*) од *Годишниот даночен биланс за Данок на доход – Образец „ДД - ДБ“*, од последната годишна сметка, *ке се подели со месечните во кои работел* вршителот на самостојна дејност.

2.2.1. Основица за пресметка и плаќање на придонеси во ПРВАТА година на отпочнување на вршење на дејност

Согласно член 14 став (1) точка 14 алинеа 7 од Законот, **до истекот на првата календарска година** во која започнале со вршење на дејност, самостојните вршители на економска дејност, како и вршителите на професионална и друга интелек-

“Деловни Информации” број 3/2020

туална дејност, придонесите ги плаќаат на основица од 50% од просечно исплатената месечна плата по работник во Република Македонија, објавена во јануари во тековната година, од причина што во првата година на отпочнување на дејноста немаат податоци за остварениот месечен нето приход.

Доколку вршителите на самостојна дејност *зайочнале да ја вршат дејноста во 2020 година*, придонесите за ПИО и здравство ги плаќаат на следните основи:

- **Самовработени лица – вршители на економска дејност (таксисти, занаетчи и слично)**

19.160,00 денари;

- **Самовработени лица – вршители на професионална и друга интелектуална дејност (адвокати, нојари, извршителите, сметководители и слично).**

19.160,00 денари (38.319,00 x 50%)

2.2.1.1. Пресметка на придонеси кај самовработено лице кое ПРВАТ ПОЧНУВА СО ДЕЈНОСТ ВО ТЕКОВНАТА ГОДИНА

ПРИМЕР: Самостоен вршител на дејност – Адвокат, отпочнал со вршење на дејност во **МАРТ/2020 година**.

ПРЕСМЕТКА:

1. Најниска месечна основа за придонеси	19.160,00
2 Придонес за ПИО (19.160,00 x 18,8%)	3.602,00
3. Придонес за здравство (19.160,00 x 7,5)	1.437,00
4. Дополнително здравство (19.160,00 x 0,5)	96,00
5. Вкупно придонеси	5.135,00

1. ПОПОЛНУВАЊЕ на Образец МПИН – кај вршиштели на интелектуална дејност (кои првпат почнуваат со работа во тековната година)

Во Образецот **МПИН** за самовработеното лице кое се занимава со Интелектуална дејност (**адвокати, нојари извршиштели и други**) се внесуваат следните податоци:

- **На поле 1.4 – Вид на обврзник** за пресметка и уплата на придонеси се внесува шифра **111 - Самовработено лице кое врши професионална и друга интелектуална дејност.**
- **Полињата 3.44, 3.45 и 3.46** за Данок на доход и за придонес за вработување **не се пополнуваат.**
- Полето **3.31** – Ефективна плата за самовработено лице **се по-полнува со нула (0)**, а во
- Поле **3.176** – Шифра за ослободување од плаќање на придонеси и персонален данок се внесува (**шифраа 060 - Самовработено лице (Интелектуална дејност) кое дејноста ја започнува во тековната година.**

2.2.2. Најниска основица за пресметка и плаќање на придонеси

Согласно член 15 став 1 од Законот за придонеси, **НАЈНИСКА** основица за пресметка на придонесите за самовработеното лице кое што се занимава со економска дејност (**занаетчи, земјоделци, угостителски и други**), **не може да биде пониска од 50%** од просечна плата по работник во Република Македонија објавена во јануари во тековната година според податоците на Државниот завод за статистика за 2020 година изнесува :

19.160,00 денари (38.319,00 x 50%).

Додека за самовработено лице кое врши професионална и друга интелектуална услуга (**адвокати, нојари, извршиштели и други**), **основица за пресметување и плаќање на придонесите**, односно основицата за осигурување за тековната година не може да биде пониска од просечната плата по работник во Република Македонија објавена во месец јануари во тековната година која изнесува:

38.319, 00 денари.

“Деловни Информации” број 3/2020

Доколку тој износ е помал од најниската основица за пресметување на придонесите, пресметката ќе се врши на износ од:

- **19.160,00 денари**, за самовработеното лице кое што се занимава со економска дејност (*занаетчији, земјоделци, угостителски и други*), односно
- **38.319,00 денари** за самовработено лице кое врши професионална и друга интелектуална услуга (*адвокати, нојари, извршителски и други*).

2.2.2.1. Пресметка на НАЈНИСКА ОСНОВИЦА за придонеси кај самовработено лице кое врши професионална и друга интелектуална услуга (нојари, адвокати извршителски и други)

ПРИМЕР: Самостоен вршител на дејност – занаетчија, врз основа на Годишниот даночен биланс (*Образец ДЛД –ДБ*) за 2019 на (*АОП – 28*), Основата за пресметка на придонесите на годишно ниво му изнесува **200.000,00 денари**.

ПРЕСМЕТКА:

1. Нето приход (годишен) <i>АОП – 28 од (ДЛД-ДБ)</i>	200.000,00
2. Месеци	12
3. Месечна основа за придонеси (1:12)	16.667,00
4. Најниска месечна основа за придонеси	19.160,00
5. Основа за пресметка на придонеси	19.160,00
6. Придонес за ПИО (19.160,00 x 18,8%)	3.602,00
7. Придонес за здравство (19.160,00 x 7,5)	1.437,00
8. Дополнително здравство (19.160,00 x 0,5)	96,00
9. Вкупно придонеси (6 + 7+ 8)	5.135,00

НАПОМЕНА: Бидејќи месечната нето основица во висина од 16.667,00 е ПОНИСКА од најниската со закон загарантирана основица во висина од 19.160,00 денари, овој занаетчија ќе пресметува придонеси во висина од 19.160,00 денари, а доколку основицата е ПОВИСОКА од 19.160,00 денари, придонесите ќе се пресметуваат во висина на Месечната основица утврдена од (*Образецот ДЛД-ДБ*), поделено со бројот на месеците.

1. ПОПОЛНУВАЊЕ на Образец МПИН – кај вршиители на економска дејност

Во Образецот МПИН за самовработеното лице, кое се занимава со економска дејност (*максистии, занаетчи и други*), се внесуваат следните податоци:

- **На поле 1.4 – Вид на обврзник** за пресметка и уплата на придонеси се внесува шифра **112 - Самовработено лице кое врши самостојна економска дејност**.
- **Полињата 3.44, 3.45 и 3.46** за Данок на доход и за придонес за вработување *не се пополнуваат*.
- **Поле 3.31 – Ефективна плата** за самовработено лице **се пополнува со нула (0)**, а во
- **Поле 3.176 – Шифра за ослободување од плаќање** на придонеси и персонален данок се внесува (*шифраа 001 - обврзник самовработено лице кој не е обврзник за плаќање на придонес за вработување и персоналниот данок на доход*) го пресметува и плаќа по Годишниот даночен биланс.

За вработените лица кај вршителот на економска дејност, работодавачот **пресметува и плаќа**:

- *Придонес за Пензиско и инвалидско осигурување;*
- *Придонес за здравствено осигурување;*
- *Придонес за дојолжително здравствено осигурување;*
- *Придонес за вработување и*
- *Данок на доход.*

Нејо плаќаа за исплата на вработените лица во “самовработеното лице” се уредува со Правилникот за исплата на плати, кој е акт на работодавачот.

За вработените кај самовработеното лице, во поле 3.17 се внесува:

- **Шифрата 050 – време поминато во работен однос со полно работно време)** и за истите се пресметуваат придонесите од задолжително социјално осигурување и Данок на личен доход.

“Деловни Информации” број 3/2020

2.2.2.2. Пресметка на придонеси кај САМОВРАБОТ-ЕНО ЛИЦЕ „КОЕ ВРШИ ПРОФЕСИОНАЛНА И ДРУГА ИНТЕЛЕКТУАЛНА услуга (ноџари, адвокати и извршители и друѓи)

ПРИМЕР: Самостоен вршител на дејност “НОТАР”, врз основа на Годишниот Даночниот биланс на **АОП 28 (Образец ДЛД – ДБ)** за 2019 година, има утврдено **Нето-приход** во висина од **1.250.000,00** денари на годишно ниво или месечно во висина од **104.167,00** денари ($1.250.000 : 12 = 104.167,00$)

ПРЕСМЕТКА:

1. Нето приход (годишен) АОП – 28 (од ДЛД – ДБ)	1.250.000,00
2. Месеци	12
3. Месечна основа за придонеси	104.167,00
4. Најниска основа за придонеси	38.319,00
5. Основа за пресметка на придонеси	104.167,00
5. Придонес за ПИО ($104.167,00 \times 18,8\%$)	19.583,00
5. Придонес за здравство ($104.167,00 \times 7,5\%$)	7.813,00
6. Дополнително здравство ($104.167,00 \times 0,5\%$)	521,00
7. Вкупно придонеси	27.917,00

НАПОМЕНА Самостојниот вршител на дејност - Адвокат е должен да плати придонеси врз основа на Месечна аконтација на нето приходот на кој се плаќа данокот на личен доход во износ од 104.167,00 денари, бидејќи овој износ е **ПОГОЛЕМ** од најниската основица во висина од 38.319,00 денари. Доколку Месечната аконтација на Нето-приходот изнесуваше пример 25.000,00 денари ($250.000 : 12$) придонесите се плаќаат на најниската основица во висина од 38.319,00 денари.

1. ПОПОЛНУВАЊЕ на Образец МПИН – кај вршители на професионална и друѓа интелектуална услуга (ноџари, адвокати и извршители и друѓи)

Во Образецот МПИН за самовработеното лице, кое се занимава со **професионална или друѓа интелектуална дејност**, во поле :

- Во поле 1.4 – Вид на обврзник за пресметка и уплата на придонеси се внесува шифра 111 - **самовработено лице кое врши професионална и друга интелектуална дејност (адвокати, нојари, извршители, сметководители и други)**.
- Полињата 3.44, 3.45 и 3.46 за Данок на доход и за придонес за вработување *не се исполнуваат* и
- Полето 3.31 – ефективна плата за самовработено лице, *се внесува нула (0)*, а во
- Поле 3.176 – шифра за ослободување од плаќање придонеси и данок се пополнува (*шифра 001*) обврзник самовработено лице, кој не е обврзник за плаќање на придонес за вработување и данок на доход, го пресметува и плаќа **по Годишен даночен биланс**.

За вработените лица кај вршителот на професионална и друга интелектуална услуга, работодавачот **пресметува и плаќа:**

- Придонес за пензиско и инвалидско осигурување;
- Придонес за здравствено осигурување;
- Придонес за дополнително здравствено осигурување;
- Придонес за вработување и Данок на личен доход.

Нето платата за вработените лица кај “самовработено лице“ се уредува со Правилникот за исплата на плати, кој е акт на работодавачот.

За самовработеното лице, кое се занимава со *Интелектуална дејност* и започнува со вршење на дејноста во тековната година, во *полето 3.176 – Шифра за ослободување од плаќање придонеси и данок се внесува шифра 060 - самовработено лице (Интелектуална дејност) кое дејност ја започнува во тековната година*.

За вработените кај вршителот на интелектуална и економска дејност, **работодавачот пресметува и плаќа:**

- Придонес за Пензиско и инвалидско осигурување;
- Придонес за задолжително здравствено осигурување;
- Придонес за вработување.

“Деловни Информации” број 3/2020

Нето платата за вработените кај вршителите се уредува со Правилник за исплата на плати - *Акѝ на работодавачоѝ*.

За овие вработени *во ѝоле 3.176 се внесува шивра 050* и за истите се пресметуваат придонесите од задолжително социјално осигурвање и Данок на личен доход.

2.2.3. Највисока основица за ѝресмеѝка и уѝлаѝа на ѝридонеси

Согласно член 16 став (3) од Законот, **НАЈВИСОКА месечна основица** за пресметување и уплата на придонесите за самовработено лице е износот од *Дванаесетѝ (12) ѝросечни ѝлаѝи*.

При пресметка на највисоката *Месечна основица* за тековната година се зема предвид просечната плата по работник во Република Македонија, објавена во јануари во тековната година, која за 2020 изнесува:

459.828,00 денари (12 x 38.319, 00).

НАПОМЕНА: Доколку месечната аконтација на нето приходот, односно на паушално утврдениот нето приход на кој се плаќа данок е повисок од највисоката основица (459.828,00 денари), тогаш придонеси ќе се плаќаат до наведениот износ.

НАПОМЕНА: На износот повисок од највисоката ме-сечна основица не се пресметуваат и уплатуваат придонеси.

ПРИМЕР: Адвокатот “НН”, врз основа на Годишниот даночен биланс (*Образец ДЛД – ДБ*) за 2019 година, има утврдено нето приход во висина од **6.250.000,00 денари** на годишно ниво или месечно во висина од **520.833,00 денари**.

Пресметка̄а е следна̄а:

1. Нето приход (годишен) АОП – 28 (ДЛД - ДБ)	6.250.000,00
2. Месеци	12
3. Месечна основа за придонеси (6.250.000 : 12)	520.833,00
4. Највисока месечна основа за придонеси (38.319 x 12)	459.828,00
5. Придонес за ПИО (459.828 x 18,8%)	86.448,00
6. Придонес за здравство (459.828,00 x 7,5%)	34.487,00
7. Дополнително здравство (459.828,00 x 0,5)	2.299,00
8. Вкупно придонеси до највисока основица	123.234,00
9. Намалување на плата за придонеси (3 - 8)	396.766,00
10. Даночно намалување за 2020	8.228,00
11. Основа за данок (9 -10)	388.538,00
12. Данок на доход (9 x 10%)	38.854,00
13. Нето плата (9 – 12)	357.912,00

ПРАВО И ЛЕГИСЛАТИВА

гил. правник: *Христина Игнатовска*

ТРГОВИЈА НА МАЛО, ПРОДАЖБА ВРАТА НА ВРАТА И ЕЛЕКТРОНСКА ТРГОВИЈА

Законот за трговија (“Службен весник на РСМ” 16/045... 120/18), Законот за електронска трговија (“Службен весник на РСМ” 133/07... 31/20), како и Законот за заштита на потрошувачите (“Службен весник на РСМ” 38/04... 140/18), се дел од правната легислативе со која се определени условите, начините, мерките со кои се врш трговијата на територијата на Република Северна Македонија.

ВОВЕД

Трговијата се дефинира како размена на добра и/или услуги помеѓу две странки или помеѓу повеќе од две странки. Трговијата се дели на внатрешна и надворешна трговија. Внатрешната трговија се дели на трговија на големо и трговија на мало, додека надворешната трговија претставува увоз и извоз надвор од границите на државата.

Република Северна Македонија, со донесување на Законот за трговија („Службен весник на РСМ” 16/04...120/18) ги регулира условите и начинот на вршење на внатрешниот и надворешниот пазар, како и мерките на ограничување на вршење на трговија и заштитните мерки. Според Законот, трговија претставува купување и продавање на стоки, како и вршење на трговски услуги.

Законот предвидува повеќе начини на трговија и тоа:

- ✓ Трговија на големо;
- ✓ Трговија на мало;
- ✓ Електронска трговија;
- ✓ Вршење трговија од врата до врата;
- ✓ Давање услуги во трговијата.

Трговијата на големо и мало, се врши во уредни деловни простории, како продавници, магацини, складови и деловни простории. Покрај наведените простории, со Законот, во член 16, се определени и посебни начини на вршење на трговија.

Како посебни начини на вршење на трговија се смета и вршење трговија на посебни организирани пазари, продажба преку пошта, на киосци, продажба по пат на автомати, телевизија, интернет продажба, подвижни улични продавачи, на организирани саеми, продажба од врата до врата, стопански изложби, изложбени салони, панаѓури и продажби, организирани за хуманитарни и спортски цели. Освен во деловните простории трговците можат да склучуваат договори со потрошувачите и надвор од деловните простории.

Според Законот за заштита на потрошувачи овој тип на договори се дефинирани **како договори склучени на далечина и договори склучени надвор од деловните простории**.

Договор склучен на далечина е секој договор склучен меѓу трговецот и потрошувачот во рамките на организирана шема за продажба или давање услуги на далечина без физичко и истовремено присуство на трговецот и потрошувачот, преку исклучителна употреба на еден или повеќе средства за комуникација на далечина до склучувањето на договорот, вклучувајќи го и моментот на склучување на договорот.

Договор склучен надвор од деловните простории е секој договор меѓу трговецот и потрошувачот:

а) склучен во истовремено физичко присуство на трговецот и потрошувачот, на место кое не е деловна просторија на трговецот;

б) за кој е дадена понуда од страна на потрошувачот, под истите услови наведени во точка а);

в) склучен во деловните простории на трговецот или преку кое било средство за комуникација на далечина веднаш штом потрошувачот лично и индивидуално ќе стапи на местото

“Деловни Информации” број 3/2020

кое не е едно од деловните простории на трговецот, во физичко и истовремено присуство на трговецот и потрошувачот или

г) склучен во текот на екскурзија организирана од страна на трговецот и со цел или ефект на промоција и продажба на стоки или услуги на потрошувачот. Овој тип на договори се склучуваат помеѓу трговецот и потрошувачот по пат на комуникациски средства, како што е нарачка по пошта, телефон или интернет. Доставата на производите можат да се вршат со достава на производот, или со директно превземање од интернет, за нематеријални производи (софтвер, видео игри или слично).

1. ТРГОВИЈА ОД ВРАТА ДО ВРАТА

Согласно член 20 од Законот за трговија („Службен весник на РСМ” 16/04...120/18), трговија на мало може да се врши од врата на врата со склучување на договори помеѓу трговецот кој е регистриран за продажба од врата до врата и потрошувачот.

Владата на Република Северна Македонија е надлежна да ги определи производите, кои што можат да се продаваат од врата на врата, додека министерот за економија го пропишува начинот на вршење на продажбата на производите.

Со донесениот Правилник за начинот за вршењето на продажба на производи од врата до врата („Службен весник на РСМ” 51/04) и Одлуката за определување на производи што можат да се продаваат од врата до врата („Службен весник на РСМ” 51/04), Република Северна Македонија го надополнува Законот за трговија во однос на правилата, мерките со кои може да се врши трговија од врата до врата.

1.1. Трговци од врата до врата

Трговците кои вршат трговија од врата до врата, треба да бидат регистрирани за продажба од врата до врата. Како трговци од врата до врата, директни продавачи од врата до врата можат да бидат:

- ✓ Независни комерцијални агенти;
- ✓ Дистрибутери;
- ✓ Вработени или само вработени претставници за што мораат да имаат идентификациона легитимација.

Трговецот е должен евиденцијата на продавачи од врата до врата да ја достави до надлежниот орган на Управата за јавни приходи на општината, односно на Градот Скопје.

Со Одлуката донесена од Владата на РСМ е определено дека може да се врши трговија на мало на СИТЕ ПРОИЗВОДИ, освен на:

- Лекови;
- Прехранбени производи;
- Детски играчки;
- Опасни и запаливи материјали;
- Земјоделски производи;
- Хемикалии и хемиски производи.

1.2. Начин на вршење на продажба на производи од врата до врата

Начинот на кој се врши продажбата на производи од врата до врата, во Македонија е регулиран со донесениот Правилник за начинот за вршењето на продажба на производи од врата до врата („Службен весник на РСМ” 51/04).

Трговецот кој е регистриран за вршење на овој тип на трговија на мало, продажбата на производи од врата до врата ја врши со претходна најава и прифаќање на таа продажба од потрошувачот во неговиот дом. Трговецот е должен при најавата да ги претставува и да даде објаснување за содржината и намената на производите, како и да ги објасни условите на продажбата. При продажбата на производите, трговецот треба да се легитимира кај потрошувачот со идентификациона легитимација, односно за лицето вработено кај трговецот.

Идентификационата легитимација треба да содржи име и презиме на агентот, односно дистрибутерот и фирмата и седиштето на трговецот, односно име и презиме на вработеното лице кај трговецот. Идентификационата легитимација за докажување на идентитетот не може да биде постара од шест месеци.

Во моментот на претставување на производите на потрошувачот, трговецот го известува потрошувачот за цената и другите трошоци на производите кои треба да паднат на товар на потрошувачот. Во тие трошоци се вклучени поштарина како и слични трошоци за извршената продажба на производот.

“Деловни Информации” број 3/2020

Трговецот е должен покрај директниот контакт за презентирање на производот, истото да го стори и по писмен пат до потрошувачот.

Доколку потрошувачот е заинтересиран за купување на производот од трговецот кој врши продажба од врата до врата, потребно е да се склучи договор за продажба помеѓу нив.

Договорот за продажба од врата до врата треба да содржи:

- ✓ Податоци за фирмата, односно името и седиштето на трговецот;
- ✓ Податоци за потрошувачот (име и презиме и адреса);
- ✓ Вид, количина, цена и вредност на производите;
- ✓ Рок и услови за плаќањето;
- ✓ Рок и начини на испорака на производите.

Договорот е потребно да содржи и рок во кој се предвидува отстапување на потрошувачот од договорот.

2. ЕЛЕКТРОНСКА ТРГОВИЈА

Електронската трговија, наречена и “е - трговија” претставува посебен начин на вршење на трговијата на големо и мало по пат на договор. Електронската трговија се организира од страна на трговецот за продажба по пат на некое комуникациско средство.

Електронската трговија е процес на купување, продавање, пренос или размена на производи, услуги или информации преку компјутерски мрежи, вклучувајќи го и интернетот.

Во Македонија, електронската трговија е регулирана со Законот за електронска трговија („Службен весник на РСМ” 133/07...31/20), со кој се уредени услугите на информатичко општество поврзани со електронската трговија, одговорностите на давателите на услуги на информатичко општество, комерцијалната комуникација и правилата во врска со склучувањето на договорите во електронски облик.

Како **услуги на информатичкото општество** се дефинирани услугите што се обезбедуваат за надомест на далечина, преку електронски средства и на лично барање на примателот на услугата. Услугите на информатичкото општество содржат особено продажба на производи и услуги, услуги за

пристап до информации или огласи преку интернет и пристап до услугите на јавна комуникациска мрежа, пренос на податоци или чување на податоците на примателот во јавната комуникациска мрежа.

Како **даватели на услуги** можат да биден домашно и странско физичко или правно лице, кое дава услуги на информатичко општество.

Законот прави разлика во дефинирањето на примател на услугите и потрошувач, со што **примател на услугите** е секое физичко или правно лице кое од професионални или од други причини користи услуги на информатичкото општество, со цел да побара информација или истата да ја направи достапна, додека **потрошувач** е секое физичко лице кое користи услуги на информатичко општество за цели надвор од неговата трговска дејност или професија.

Придобивките од електронската трговија се намалување на трошоците, демократизација-либерализација на трговијата, пристап до добра и услуги од секоја локација, интеракција и достапност на деловни и кориснички информации, ефикасна и економична комуникација без граници, подобра даночна ефикасност. Со други зборови, потенцијалната придобивка е слободна и ефикасна размена на добра и услуги, со тотален квалитет на процесот.

2.1. Класификација на електронската трговија

Во однос на природата на трансакциите или интеракциите постои класификација на електронската трговија:

1. бизнис-бизнис - Модел на електронска трговија каде сите учесници се од бизнис секторот или други организации.
2. бизнис-корисник - Модел на електронска трговија, каде бизнисите продаваат на индивидуални купувачи.
3. бизнис-бизнис-корисник - Модел на електронска трговија каде бизнисот снабдува со некој производ или услуга свој клиент-бизнис, кој пак држи свои сопствени клиенти.
4. корисник-бизнис - Модел на електронска трговија каде индивидуалци го користат Интернетот со цел да продадат одредени производи или услуги на организации или бизниси.
5. корисник-корисник - Модел на електронска трговија каде купувачите директно им продаваат на други купувачи.

“Деловни Информации” број 3/2020

6. мобилна трговија - Активности и трансакции на електронска трговија спроведени во безжично опкружување.

7. размена-размена - Формален систем кој поврзува две или повеќе размени.

8. бизнис-вработени - Модел на електронска трговија каде организацијата испорачува производи, услуги, или информации до нејзините индивидуални вработени.

9. бизнис-влада - Модел на електронска трговија каде имаме јавни набавки на владата, плаќање царини и даноци од страна на компаниите по електронски пат.

10. влада-корисник - Модел на електронска трговија каде имаме јавни услуги насочени кон индивидуалните корисници по електронски пат.

2.2. Електронски трговец

Како електронски трговец, т.н. е-трговец може да биде секое физичко и правно лице. Правното лице треба да се регистрира како трговско друштво во Централен регистар. Оние друштва кои се веќе регистрирани во Централниот регистар, но сакаат да го прошират начинот на продажба на стоки и услуги, немаат потреба од повторна регистрација или дополнување на регистрацијата.

За разлика од другиот начин на вршење на трговија, кај електронската трговија, трговецот не мора да има физички простории. Исто така, интернет трговецот воопшто не треба да има сопствена офлајн продавница, туку може да работи исклучиво преку интернет продажба.

Кај електронската трговија, предност е што целата трговија да ја врши едно вработено лице, без разлика што работното време не е одредено, бидејќи поголемиот дел од процесите се вршат автоматски.

Електронските трговци не треба да поседуваат фискална апаратура, доколку плаќањата се вршат преку интернет.

Електронскиот трговец е потребно да користи веб- базирана софтверска апликација, преку која ќе биде овозможено:

- ✓ регистрирање на корисник;
- ✓ пребарување и нарачка на производот
- ✓ поврзување со порталот за плаќање.

Оваа веб - базирана софтверска апликација, електронскиот трговец може да ја нарача од специјализирани софтвер компании кои изработуваат и продаваат специјализирани софтвери за електронска трговија. Пред пуштање во официјална употреба потребно е да се направи тестирање на софтверот, бидејќи тоа е и еден од условите на банките и платежните процесори. 2.3. Функционирање на електронската трговија

Електронската трговија функционира врз основа на користење на интернетот како средство, преку кое продавачот и купувачот комуницираат и можат да склучат договор за продажба, односно преку кое се врши нарачка и плаќање на производите и услугите. Нарачката се врши преку користење на веб - базирани софтверски апликации, познати како потрошувачки кошнички (shopping cart), додека за потребите на плаќањето се користат посебен веб портал за плаќање.

Кредитните и дебитните картички се главното средство за плаќање во електронска форма. Самата трансакција се реализира преку посебни портали за плаќање кои се наречени платежни процесори.

Купувачот се идентификува најчесто со користење на корисничко име и лозинка, како и преку дигитални сертификати кои се поретко се користат. Заради безбедност на трансакцијата потребно е веб локацијата на продавачот да користи систем за криптирање на трансакциите, а во последно време се користи и безбедносен код на кредитните картички.

Во Електронската трговија се вклучени повеќе страни:

- ✓ продавач (интернет трговец),
- ✓ купувач (потрошувач, клиент),
- ✓ банки (банка издавач на картичката на купувачот и банка опслужувач на сметката на трговецот), и
- ✓ платежен процесор како институција која го опслужува порталот за плаќање.

Регистрираниот потрошувач пребарува по интернет продавницата, ги избира производите или услугите, начинот на испорака и плаќање и по кликување на соодветно копче ја потврдува нарачката. Во истиот момент, системот на интернет трговецот испраќа информации за самата нарачка до платежниот процесор. Платежниот процесор комуницира со банките и тоа со банката која ја издала кредитната картичка преку која се врши

“Деловни Информации” број 3/2020

плаќањето и со банката во која интернет трговецот има сметка. Банката која ја издала кредитната картичка го дозволува или одбива плаќањето на нарачката, во зависност од тоа дали клиентот има парични средства на картичката. Откако ќе се дозволи плаќањето, преку платежниот процесор се префрлаат парите од сметката на купувачот на сметката на продавачот, по што продавачот ги испорачува стоките или услугите.

2.4. Услови за отварање и опслужување на банкарска трансакциона сметка на електронскиот трговец

За да може да електронскиот трговец да се занимава со електронска трговија е потребно да има отворено банкарска трансакциона сметка преку која ќе се врши плаќањето со потрошувачите. Банките за да му дозволат на е-трговецот да

отвори трансакциона сметка имаат определено услови кои мора да ги исполнува електронскиот трговец, меѓу кои е поднесување на бизнис план. Банката прави проверка и процена на потенцијалниот интернет трговец со цел навремено да превенира лажни и несериозни клиенти да отворат веб продавница. Доколку електронскиот трговец има веќе постоечка трансакциона сметка во банката каде поднесува барање за електронска трговија, банката може да му дозволи да ја користи веќе постоечката трансакциска сметка и за приливи остварени преку интернет плаќања. Банката и електронскиот трговец склучуваат договор, во кој се регулирани сите права и обврски на страните.

2.5. Договори склучени по електронски пат

Договорите кои електронските трговци ги склучуваат со потрошувачите можат да се склучат по електронски пат. Понудата која ја доставуваат како и прифаќањето на понудата, исто така може да се дадат во електронски облик.

Овој тип на договори без разлика што се склучени во електронски облик имаат целосна полноважност и неговата полноважност нема да се оспори, доколку имаат електронски потпис на лицето - трговецот, во согласност со прописите за електронски потпис.

Договори склучени по електронски пат не може да се применуваат кај договори со кои:

✓ регулирани со прописите за семејството и за наследувањето,

✓ кои создаваат или пренесуваат права на недвижен имот, со исклучок на правата на закуп,

✓ за кои според закон има потреба од вклучување на судови, нотари или слични професии и

✓ за дадена гаранција и за дополнително обезбедување, од страна на лица кои дејствуваат за цели надвор од нивниот трговски, работен или професионален ангажман.

Доколку со Законот за електронска трговија не се определени договорно-правните односи, кои произлегуваат или се поврзани со договорите склучени по електронски пат, се применуваат одредбите од Законот за облигационите односи.

Е - трговецот е должен на потрошувачот пред склучување на договорот, на јасен, разбирлив и недвосмислен начин да му обезбеди:

✓ различните технички постапки што треба да се следат за да се склучи договорот;

✓ содржината на договорот;

✓ општите услови на работење, ако се составен дел на договорот;

✓ дали склучениот договор давателот на услугите ќе го архивира и дали истиот ќе биде достапен;

✓ техничките средства за препознавање и поправање на погрешно внесени податоци, пред да се направи нарачката и

✓ понудените јазици за склучување на договор.

Потрошувачот кога ќе ја направи нарачката на производот по електронски пат е должен да побара од е-трговецот да му достави потврда за прием на нарачката со посебна електронска порака, без одлагање и по електронски пат.

Нарачката и потврдата за прием се сметаат за примени, кога истите им се достапни на страните, до кои се адресирани.

Договорот во електронски облик се смета за склучен во оној момент кога понудувачот ќе ја прими електронската порака, која содржи изјава на примателот, дека ја прифаќа содржината на договорот.

Понудата и прифаќањето на понудата се сметаат за примени, кога истите им се достапни на страните до кои се адресирани.

ИНФОРМАЦИИ

гл. економист: Јулија Минковска

П Л А Т И ЗА МЕСЕЦ МАРТ 2020 ГОДИНА

Просечна месечна бруто плата исплатена во Републиката за 2019 година (за даноци и придонеси)	38.319,00
Најниска основица за ДАНОЦИ И ПРИДОНЕСИ 50% од просечна месечна бруто плата исплатена во Републиката за цела 2019 година за образец МП - ИН	19.160,00
Највисока основица за пресметка на придонеси од работен однос (16 x 38.319)	613.104,00
<u>Даночно ослободување за 2020 година</u>	<u>8.228,00</u>
<u>Дневница за службени патувања од 20.03.2020</u>	<u>2.137,00</u>
Просечна исплатена месечна НЕТО плата по вработен за 2019 година	25.213,00
Просечна исплатена месечна БРУТО плата по вработен за 2019 година	37.446,00

1. НАЈНИСКА ОСНОВИЦА ЗА ПРЕСМЕТКА НА ПРИДОНЕСИ

Согласно член 15 од Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување (“Службен весник на РМ” 142/08...171/17; 35/18; 247/18), **Основица** за пресметување и плаќање на придонесите од плата, односно основица за осигурување, **не може да биде пониска од 50%** од просечна плата по работник во Република Македонија, објавена во Јануари во тековната година, според податоците на ДЗС, **која за 2020 година, изнесува:**

19.160,00 денари (38.319,00 x 50%)

За самовработено лице кое врши професионална и друга интелектуална услуга, Основица за пресметување и плаќање на придонесите, односно основица за осигурување за тековната година неможе да биде пониска од просечна плата по работник во РМ објавена во Јануари во тековната година, според податоците на ДЗС која за 2020 година изнесува:

8.319,00 денари

2. НАЈВИСОКА ОСНОВИЦА ЗА ПРИДОНЕСИ

Согласно член 16 од Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување, **НАЈВИСОКА месечна основица** за пресметување и уплата на придонесите за примањата од работен однос е износот **од (16) шеснаесет просечни плати** кој износ за 2020 година, изнесува:

613.104,00 денари (16 x 38.319,00 денари).

Највисока месечна основица за пресметување и уплата на придонесите за примањата на извршен член на одбор на директори во трговско друштво, член на управен одбор во трговско друштво, односно управител во трговско друштво, е износот од **(16) шеснаесет** просечни плати кој за 2019 година, изнесува.

613.104,00 денари (16 x 38.319,00 денари).

Највисока месечна основица за пресметување и уплата на придонесите за самовработено лице е износот од **(12) дванаесет просечни плати**.

459.828,00 денари (12 x 38.319,00 денари).

Највисока месечна основица за пресметување и уплата на придонеси за тековната година за лице корисник на паричен надоместок за време на привремена невработеност **изнесува 80% од просечната плата** по работник во Република Македонија објавена во јануари во тековната година според податоците на Државниот завод за статистика.

30.655,00 денари (38.319,00 денари x 80%).

“Деловни Информации” број 3/2020

При пресметка на највисоката месечна основица за тековната година се зема предвид просечната плата по работник во Република Македонија објавена во јануари во тековната година според податоците на Државниот завод за статистика, која **за 2020 година изнесува: 38.319,00 денари.**

НАПОМЕНА: На износот повисок од највисоката месечна основица, не се пресметуваат и уплатуваат придонеси.

3. ПРЕГЛЕД НА НАЈНИЗОК И НАЈВИСОК ИЗНОС НА ПРИДОНЕСИ

ПРИДОНЕСИ	Стапка	Најнизок износ	Највисок износ
Придонесот за пензиско и инвалидско осигурување за месец МАРТ 2020 година , за еден вработен изнесува:	18,8%	3.602,00	115.264,00
Придонесот за здравствено осигурување за месец МАРТ 2020 година , за еден вработен изнесува:	7,5%	1.437,00	45.983,00
Придонесот за вработување за месец МАРТ 2020 година , за еден вработен изнесува:	1,2%	230,00	7.357,00
Придонесот за професионално заболување за месец МАРТ 2020 година , за еден вработен изнесува:	0,5%	96,00	3.066,00
ВКУПНО ПРИДОНЕСИ:	28%	5.365,00	171.670,00

4. МИНИМАЛНА ПЛАТА

Согласно Законот за минималната плата во РМ (“Службен весник на РМ” 11/12; 30/14; 100/14 пт; 180/14; 81/15; 129/15; 132/17; 140/18; 124/16; 02/19; 239/19), висината на минималната плата во Република Македонија (за **свиџе сектори**) до **31.03.2020 година ќе изнесува:**

- **14.500,00 денари НЕТО износ;**
- **21.107,00 денари БРУТО износ.**

5. ПРЕСМЕТУВАЊЕ НА ДАНОК НА ЛИЧЕН ДОХОД

**5.1. Стапки за пресметување на данок на личен доход
(од 01.01.2020 до 31.12.2022 година)**

Согласно член 12 од Законот за данок на личен доход (“Службен весник на РМ” 241/2018; 275/19), данокот на личен доход за данок од работа се плаќа со примена на две даночни стапки согласно даночната основа и тоа:

- Пропишана стапка во износ од 10% или
- Пресметана стапка од 11,1111%.

5.2. Даночно намалување

Согласно член 10 став 1 точка 2 од Законот за данок на личен доход, *Даночното намалување за 2020 година*, на месечно и годишно ниво, изнесуваат:

Период	2020 година
Месечно	8.228,00
Годишно	98.736,00 (8.228 x 12)

6. ПРАВО НА ПОРАСТ НА ПЛАТИТЕ

Врз основа на членот 10 од Законот за исплата на платите во Република Македонија („Службен весник на РМ” 70/94; 62/95; 33/97; 50/01; 26/02; 46/02; 37/05; 121/007; 161/08; 92/09; 97/10; 11/12; 26/13; 170/13; 139/14; 147/15), Министерството за труд и социјална политика, објавува:

1. Трошоците за живот за месец **ЈАНУАРИ 2020** год. во однос на месец **ДЕКЕМВРИ 2019** година се повисоки за 0,1%.

2. Право на пораст на платите за месец **ЈАНУАРИ 2020** во однос на месец **ДЕКЕМВРИ 2019** година, изнесува 0,05%.

Просечна исплатена месечна **БРУТО** плата по вработен за месец **(I) МАРТ 2020 година**, изнесува:

41.087,00 денари

Соопштение на Државниот Завод за статистика на Република Македонија бр. 4.1.20.26 од 20.03.2020).

8.2. Надоместоци од иланда за приватен сектор

Просечна исплатена месечна **НЕТО ПЛАТА** по вработен во претходните три месеци **(XI, XII, I 2019/2020 година) МАРТ 2020 година** изнесува:

26.718,00 денари

(Соопштение на Државниот Завод за статистика на Република Македонија бр. 4.1.20.27 од 20.03.2020).

Износот **26.718,00 денари** претставува основица за пресметување на следните надоместоци:

РЕГРЕС ЗА ГОДИШЕН ОДМОР

1. Регрес за годишен одмор (Согласно член 35 став 7 од ОКДПС, Регресот за годишен одмор се исплатува во висина од најмалку 40% од основицата, под услов работникот да работел најмалку 6 месеци во календарската година кај ист работодавач):

❖ **Најнизок износ за иланда на Регрес за годишен одмор за месец МАРТ 2020 година изнесува:**

10.687,00 денари во нејо износ (26.718,00 x 40%)

❖ **Највисок износ за иланда на Регрес за годишен одмор за месец МАРТ 2020 година изнесува:**

26.718,00 денари

Даночно признат расход во Даночен биланс (40% од просечна месечна бруто плата по работник во РМ објавена до денот на исплатата).

“Деловни Информации” број 3/2020

<p>16.435,00 денари-БРУТО износ (41.087 x 40%)</p> <p><i>Се пресметува и плаќа Данок на личен доход по стапка од 11,11%</i></p>
<p>2. Отпремнината при заминување на работник во пензија (двократен износ од основицата 2 x 26.718):</p> <p>53.436,00 денари</p> <p>Ослободен износ од Данок на личен доход до 53.436,00 ден.</p>
<p>3. Јубилејна награда – за најмалку 10 години поминати кај ист работодавец (во висина на основицата)</p> <p>26.718,00 денари</p> <p>Се пресметува и плаќа на Данок на личен доход по стапка од 11,1111%</p>
<p>4. Надоместок за одвоен живот од семејството (60% од основицата)</p> <p>16.031,00 денари (60% од 26.718,00)</p> <p>Ослободен износ од Данок на личен доход до 16.031,00 ден.</p>
<p>5. Дневници за службени патувања во земјата (8% од основицата)</p> <p>2.137,00 денари (8% од 26.718,00)</p> <p>Ослободен износ од Данок на личен доход до 2.137,00 ден</p>
<p>6. Дневници за службени патувања во странство</p> <ul style="list-style-type: none">
➤ 50% од утврдената дневница, ако се поднесе сметка за сместување, како и во случаи кога сместувањето не паѓа на товар на органот на Управата;
➤ 20% од утврдената дневница, ако издатоците за сместувањето и исхраната не паѓаат на товар на органот на управата; и
➤ 5% од утврдената дневница, ако издатоците за стручно оспособување и усовршување не паѓаат на товар на органот на државната управа, а престојот е над 30 дена. Под стручно усовршување се подразбира посета на семинари, курсеви, симпозиуми и други видови средби организирани во странство на мултилатерална и билатерална основа.

<p>7. Помош во случај на смрт на работник во висина од три основици</p> <p style="text-align: center;">80.154,00 денари (3 x 26.718,00)</p> <p>Ослободен износ од Данок на личен доход до 80.154,00 ден.</p>
<p>8. Помош во случај на смрт на член на семејство (во висина од две основици)</p> <p style="text-align: center;">53.436,00 денари (2 x 26.718)</p> <p>Ослободен износ од Данок на личен доход до 53.436,00</p>
<p>9. Помош во случај на елементарни непогоди (во висина на основицата)</p> <p style="text-align: center;">26.718,00 денари</p> <p>Ослободен износ од Данок на личен доход до 26.718,00</p>
<p>11. Надомест за користење на сопствено возило за службени цели во висина до 30% од цената на литар гориво за соодветно возило по поминат километар.</p> <p>Ослободено од данок на личен доход во висина, најмногу до 3.500,00 денари по возило, месечно.</p>
<p>12. Надомест при селидба на вработен за потребите за работодавачот (во висина на стварни трошоци)</p> <p>Се пресметува и плаќа на Данок на личен доход по стапка од 11,1111%</p>
<p>13. Трошок за организирана исхрана за 2020 (во висина од 20% од просечна нето плата, исплатена во претходната 2019 година):</p> <p style="text-align: center;">25.213,00 x 20% = 5.043,00 денари</p> <p>Се пресметува и плаќа на Данок на личен доход над 5.043,00</p>

Просечна исплатена месечна **БРУТО ПЛАТА** по вработен во претходните три месеци (XI, XII, I 2019/2020 година) **МАРТ 2020 година изнесува:**

39.775,00 денари

(Соопштение на Државниот Завод за статистика на Република Македонија бр. 4.1.20.26 од 20.03.2020).

8.3. Најниска основица за придонеси за самовработени лица во 2020 година

1. Самовработени лица – вршител на самостојна економска дејност (таксисти, занаетчии)

19.160,00 денари

2. Самовработени лица – вршител на професионална и друга интелектуална дејност (адвокати, нотари, извршители)

38.319,00 денари

3. Самовработени лица – вршител на професионална и друга интелектуална дејност (адвокати, нотари, извршители) до истекот на првата година на отпочнување на дејност:

19.160,00 денари

8.4. Највисока основица за придонеси за самовработени лица во 2020 година

1. Највисока месечна основица за пресметување и уплата на придонесите за самовработено лице е износот од (12) дванаесет просечни плати.

459.828,00 денари (12 x 38.319,00 денари).

8.5. Највисок износ на надомесќи за боледување што го испраќа Фондоќи за здравствено осигурување

1. Согласно член 17 од Законот за здравствено осигурување (“Службен весник на РМ” 25/00...142/16; 171/17; 275/19), највисокиот износ на надоместокот за боледување што се испраќа на товар на ФЗО во 2019 година, изнесува **ЧЕТИРИ** просечни месечни нето плати исплатени во РМ во претходната 2019 година.

100.852,00 денари (4 x 25.213,00 денари).

8.6. Највисок износ на пензија за 2020 година

1. Највисокиот износ на пензија според статистичките податоци на Фондот за пензиско и инвалидско осигурување за 2020 година изнесува:

49.811,00 денари

8.7. Рефундирање на средствата за ујлашени придонеси за инвалидни лица

Согласно Упатството за начинот на пресметка и исплата на плати и поврат на придонеси од задолжително социјално осигурување за вработени во заштитни друштва, инвалидни лица кога самостојно вршат дејност нкако трговци-поединци и други работодавачи кои имаат вработено инвалидно лице, МТСП врши рефундирање на уплатените средства до висина не поголема од 2 (две) просечни нешто улашени исплашени во РМ во претходниот месец, кој за месец **МАРТ 2020 година** изнесува:

53.672,00 денари (2 x 26.836,00 денари).

8.8. Месечен надоместок на членови на Орѓани на управување

Согласно член 9 став 1 точка 4 од Законот за данок на добивка (“Службен весник на РМ” 112/14...232/19; 275/19), **МЕСЕЧНИОТ** надоместок на членовите на органи на управување се исплатува во висина од 50% од Просечната Бруто плата исплатена во претходната година во РМ во висина од:

18.723,00 денари (50% од 37.446,00 денари)

Се пресметува и плаќа на Данок на личен доход по стапка од 11,111%

8.9. Трошоци по основ на ујлашени доброволни придонеси во доброволен пензиски фонд

Трошоците по основ на уплатени доброволни придонеси во доброволен пензиски фонд се утврдуваат во висина од износот од 2 просечни месечни бруто плати исплатени во претходната година на годишно ниво по вработен кои изнесуваат:

74.892,00 денари (2 x 37.446,00 денари)

8.10. Надомесѝ од илѝаи за ЈАВЕН секѝор

Согласно Законот за извршување на Буџетот на РМ за 2020 година (“Службен весник на РМ” 265/19), на буџетските корисници им се исплатуваат следните надоместоци:

<p>1. Надоместок за одвоен живот од семејството (30% од просечна месечна нето плата исплатена во РМ во претходни три месеци) 8.015,00 денари (26.718 x 30%) Ослободен од Данок на личен доход до 8.015,00 денари</p>
<p>2. Помош во случај на смрт на работник 30.000,00 денари Ослободен од Данок на личен доход до 30.000,00 денари</p>
<p>3. Помош во случај на смрт на член на семејство 15.000,00 денари Ослободен од Данок на личен доход до 15.000,00 денари</p>
<p>4. Јубилејна награда – за најмалку 10 години работа (Согласно Законот за извршување на буџетот на РМ за 2020 година не се исплаќа)</p>
<p>5. Дневници за службени патувања во земјата (Согласно Законот за извршување на буџетот на РМ за 2020 година не се исплаќа)</p>
<p>6. Дневници за службени патувања во странство:</p> <ul style="list-style-type: none">
▪ 50% од утврдената дневница, ако се поднесе сметка за сместување, како и во случаи кога сместувањето не паѓа на товар на органот на Управата;
▪ 20% од утврдената дневница, ако издатоците за сместувањето и исхраната не паѓаат на товар на органот на управата; и
▪ 5% од утврдената дневница, ако издатоците за стручно оспособување и усовршување не паѓаат на товар на органот на државната управа, а престојот е над 30 дена. Под стручно усовршување се подразбира посета на семинари, курсеви, симпозиуми и други видови средби организиарани во странство на мултилатерална и билатерална основа.

<p>7. Отпремнината при заминување на работник во пензија (двократен износ од просечна месечна нето плата по работник во републиката, објавена до денот на исплатата):</p> <p style="text-align: center;">55.080,00 денари (2 x 27.540,00)</p> <p>Ослободен од Данок на личен доход до 55.080,00 денареи</p>
<p>8. Регрес за годишен одмор (Согласно Законот за извршување на буџетот на РМ за 2020 година, не е пропишан).</p>
<p>9. Новогодишен надоместок (Согласно Законот за извршување на буџетот на РМ за 2020 година, не е пропишан).</p>
<p>10. Надомест за боледување подолго од 6 месеци (еднократна парична помош во висина од една последна исплатена просечна месечна нето плата во органот каде што е вработен). Се пресметува и плаќа на Данок на личен доход по стапка од 11,1111%</p>
<p>11. Надомест на трошоци за селидба за потребите на работодавачот (во висина на стварни направени трошоци). Се пресметува и плаќа на Данок на личен доход по стапка од 11,1111%</p>
<p>12. Надомест на трошоци за храна и превоз за лица волонтери за МАРТ 2020 (во висина од 15% од просечна месечна бруто плата, исплатена во 2019 година):</p> <p style="text-align: center;">(37.446,00 x 15%) = 5.617,00 денари</p> <p>Ослободен од Данок на личен доход до 55.080,00 денари</p>
<p>13. Вредноста на бодот за платите на државните службеници за 2020 година. Согласно Одлуката за утврдување на вредноста на бодот за платите на државните службеници (“Службен весник на РМ” 276/2019), вредноста на бодот за 2020 година изнесува:</p> <p style="text-align: center;">81,60 денари</p>

8.11. Надоместоци на иланда за време на боледување за приватен сектор

Согласно член 31 од Општиот колективен договор за приватен сектор од областа на стопанството („Службен весник на РМ” 150/12; 189/13; 115/14 пт; 119/15; 150/16), работникот има право на *надомест на иланда – боледување* – која се исплатува од страна на работодавачот и тоа:

Времетраење на боледување	Право на надомест
До 15 дена	70% од основицата
Над 15 дена почнувајќи од првиот ден на боледувањето за сите денови	90% од основицата
Над 30 дена кога боледувањето го плаќа работодавачот	90% од основицата

ОСНОВИЦА претставува просечен месечен износ на исплатена плата на која е иланден придонес за здравствено осигурување за последниите 12 месеци.

8.12. Надоместоци на иланда за време на боледување за јавен сектор

Согласно член 20 од Општиот колективен договор за јавен сектор на Република Македонија („Службен весник на РМ” 10/108; 88/08; 122/08; 85/09), работникот има право на *надомест на иланда – боледување* – која се исплатува од страна на работодавачот и тоа:

Времетраење на боледување	Право на надомест
До 7 дена	70% од основицата
До 15 дена	80% од основицата
Од 15 до 21 ден	90% од основицата
за професионално заболување и повреда на работа, давање крв и бременост и раѓање	100% од основицата

Основица претставува просечна исплатена нето иланда на работничкиот во последниите 3 месеци.

8.13. Исирајнина при технолошки вишок

1. Согласно член 97 од Законот за работни односи (“Службен весник на РМ” 62/05...27/16; 120/18; 110/19) во случај на откажување на договорот за вработување од деловни причини (*технолошки вишок*) работодавачот е должен на работникот да му исплати *исирајнина* во следните случаи:

Години поминати во работен однос	Висина на плата
До 5 години	Една плата
Од 5 до 10 години	Две и пол плати
Од 10 до 15 години	Три и пол плати
Од 15 до 20 години	Четири и пол плати
Од 20 до 25 години	Шест плати
Над 25 години	Седум плати

Просечната нето плата на работникот во последните шест месеци пред отказот и истата да не биде помала од 50% од просечната нето плата исплатена по работник во РМ, во последниот месец пред отказот.

НАПОМЕНА 2: *Работен однос, се смета* времето поминато во работен однос кај ист работодавач и работниот однос кај претходниот работодавач на кој поради настанатата статусна промена, правен следбеник е последниот работодавач.

НАПОМЕНА 3: Испратнината се исплатува со денот на престанокот на работниот однос.

НАПОМЕНА 4: Не се пресметува и плаќа Данок на личен доход.

8.14. Додајтоци на плата

Согласно член 24 од Општиот Колективен договор за приватен сектор од областа на стопанството („Службен весник на РМ” 150/12; 189/13; 119/15; 150/16), **основната плата на работникот се зголемува по час најмалку за:**

- *Прекувремена работа*..... 35%
- *Работа ноќе*..... 35%
- *Работа во три смени* 5%
- *Работа во ден на неделен одмор*.....50%

“Деловни Информации” број 3/2020

За работа во денови на празници и неработни денови утврдени со закон, работникот има право на надомест на платата, што му припаѓа кога во тие денови не работи и плата за поминатите часови на работа **зголемена за 50%**. Додатоците меѓусебно не се исклучуваат.

Правото на зголемен надоместок по основ на работа во три смени, работникот го остварува само за ефективно поминатото работно време во смени.

НАПОМЕНА: Основната плата на работникот се зголемува за 0,5% за секоја година работен стаж.

Согласно член 17 од Општиот Колективен договор за **јавен сектор** на РМ („Службен весник на РМ” 10/08; 88/08; 122/08; 85/09), **основната плата на работникот се зголемува по час најмалку за:**

- *Прекувремена работа*.....29%
- *Работа ноќе*.....29%
- *Работа во три смени* 4%
- *Работа во ден на неделен одмор*.....29%

За работа во денови на празници и неработни денови утврдени со закон, работникот има право на надомест на платата, што му припаѓа кога во тие денови не работи и плата за поминатите часови на работа **зголемена за 42%**.

Додатоците меѓусебно не се исклучуваат.

Правото на зголемен надоместок по основ на работа во три смени, работникот го остварува само за ефективно поминатото работно време во смени.

НАПОМЕНА: Основната плата на работникот се зголемува за 0,5% за секоја година работен стаж, а најмногу до 20%.

**9. ПРИМЕРИ ЗА ПРЕСМЕТКА НА ЛИЧЕН ДОХОД
ОД РАБОТА ЗА 2020 ГОДИНА**

**9.1. Пресметка на МИНИМАЛНА ПЛАТА во висина од
14.500,00 ВО НЕТО ИЗНОС**

1. НЕТО ПЛАТА	14.500,00
2. Даночно намалување за 2020 година	8.228,00
3. Основица за данок на доход (1 - 2)	6.272,00
4. Данок на доход со (4 x 11,1111%)	697,00
5. Бруто плата 1 (1 + 4)	15.197,00
6. БРУТО ПЛАТА II (15.197 x 1,3889)	21.107,00
7. Придонес за задолжително ПИО (6 x 18,8%)	3.968,00
8. Придонес за здравствено осигурување (6 x 7,5%)	1.583,00
9. Придонес за вработување (6 x 1,2%)	253,00
10. Придонес за дополнително (6 x 0,5%)	106,00
11 Вкупно придонеси (7 +8 + 9 +10)	5.910,00
12 Бруто плата намалена за придонеси (6 - 11)	15.197,00
13 Даночно намалување за 2020 година	8228,00
14 Основица за данок на доход (12 - 13)	6.969,00
15. Данок на доход (14 x 10%)	697,00
16. НЕТО ПЛАТА (6 - 11- 15)	14.500,00

**9.2. Пресметка на МИНИМАЛНА ПЛАТА во висина од
21.107,00 ВО БРУТО ИЗНОС**

1. БРУТО ПЛАТА	21.107,00
2. Придонес за задолжително ПИО (1 x 18,8%)	3.968,00
3. Придонес за здравствено осигурување (1 x 7,5%)	1.583,00
4. Придонес за вработување (1 x 1,2%)	253,00
5. Придонес за дополнително (1 x 0,5%)	106,00
6. Вкупно придонеси (2 +3 + 4 +5)	5.910,00
7. Бруто плата намалена за придонеси (1 – 6)	15.197,00
8. Даночно намалување за 2020 година	8.228,00
9. Основица за данок на доход (7– 8)	6.969,00
10. Данок на доход (9 x 10%)	697,00
11. НЕТО ПЛАТА (1 - 6 - 10)	14.500,00

**9.3. Пресметка на личен доход од работна која претставува
НАЈНИСКА основица за пресметка на даноци и придонеси
во висина од 19.160,00 денари во БРУТО ИЗНОС**

1.БРУТО ПЛАТА	19.160,00
2.Придонес за задолжително ПИО (1 x 18,8%)	3.602,00
3.Придонес за здравствено осигурување (1 x 7,5%)	1.437,00
4.Придонес за вработување (1 x 1,2%)	230,00
5.Придонес за дополнително здравствено осигурување (1 x 0,5%)	96,00
6.Вкупно придонеси (2 + 3 + 4 + 5)	5.365,00
7.Бруто плата намалена за придонеси (1 – 6)	13.795,00
8.Даночно намалување за 2020 година	8228,00
9.Основица за данок на доход (7 – 8)	5.567,00
10.Данок на доход (9 x 10%)	557,00
11.НЕТО ПЛАТА (1 – 6 – 10)	13.238,00

КНИЖЕЊЕ:

420 – Плата и надоместоци од плата	19.160,00	
240 – Обврска за плати и надоместоци		19.160,00

- (вкalkулирана бруто плата),

240 – Обврска за плати и надоместоци	19.160,00	
2430 – Обврска за нето плата		13.238,00
2340 – Данок од плата		557,00
2347 – Придонеси од плата		5.365,00

- (за пресметана плата, даноци и придонеси),

2430 – Обврски за нето плата	13.238,00	
2340 – Персонален данок од плата	557,00	
2347 – Придонеси од плата	5.365,00	
1000 – Трансакциска сметка		19.160,00

- (исплатена бруто плата).

**9.4. Пресметка на Личен доход од работна која прејстивува
НАЈВИСОКА основица за пресметка на даноци и
придонеси во висина од 613.104,00 денари (БРУТО ИЗНОС)**

1. Бруто плата	613.104,00
2. Придонес за задолжително ПИО (1 x 18,8%)	115.264,00
3. Придонес за здравствено осигурување (1 x 7,5%)	45.983,00
4. Придонес за вработување (1 x 1,2%)	7.357,00
5. Придонес за дополнително здравствено осигурување (1 x 0,5%)	3.066,00
6. Вкупно придонеси (2 + 3 + 4 + 5)	171.670,00
7. Бруто плата намалена за придонеси (1 – 6)	441.434,00
8. Даночно намалување за 2020 година	8.228,00
9. Основица за данок на доход (7 – 8)	433.206,00
10. Данок на доход (9 x 10%)	43.321,00
11. Нето плата (1 – 6 – 10)	398.113,00

**9.5. Пресметка на Личен доход од работна на основица
ПОВИСОКА од НАЈВИСОКА основица за пресметка
на даноци и придонеси во висина од 700.000,00 денари
(БРУТО ИЗНОС)**

1. Бруто плата	700.000,00
2. Вкупно придонеси до највисок износ	171.670,00
3. Намалување на платата за придонеси (1 – 2)	528.330,00
4. Даночн намалување за 2020 година	8.228,00
5. Основица за данок на доход (3 – 4)	520.102,00
6. Данок на доход (5 x 10%)	52.010,00
7. Нето плата (3 – 5)	476.320,00

ТЕКОВНИ ИНФОРМАЦИИ

КОЕФИЦИЕНТИ НА МДБ

**Коефициент на МДБ за месец ФЕВРУАРИ 2020
(-0,1%) („Службен весник на РС.М” 61/2020)**

Врз основа на член 44 од Законот за данокот од добивка (“Службен весник на Република Македонија” 112/2014...232/19; 275/19;), Државниот Заводот за статистика го утврдува и објавува:

ПРОЦЕНТОТ НА ПОРАСТ НА ЦЕНИТЕ НА МАЛО ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ВО МЕСЕЦ ФЕВРУАРИ 2020 ГОДИНА

Р.бр.	ОПИС	ПОРАСТ
1.	Кумулативниот пораст на цените на мало во Република Македонија во периодот ФЕВРУАРИ 2020 година во однос на просечните цени на мало во 2019 година изнесува:	-0,1%
2.	Коефициентот за пораст на даночната основица за плаќање на данок од добивка за месец ФЕВРУАРИ 2020 година изнесува:	-0,1%

Бидејќи нема пораст на коефициент на МДБ за месец **ФЕВРУАРИ 2020 година**, Месечната аконтација на данокот на добивка, ќе се пресмета како **1/12** од годишниот данок утврден во Даночниот биланс за 2019 година (**АОП 56**).

**КОЕФИЦИЕНТИ НА ПОРАСТ НА
ЦЕНИТЕ ЗА МЕСЕЦ ФЕВРУАРИ 2020 ГОДИНА**

*Месечен коефициент за ФЕВРУАРИ 2020 (-0,001).
Кумулативен коефициент од I до II/2020 (0,000).*

**1. ЦЕНИТЕ НА ПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ НА
ИНДУСТРИСКИ ПРОИЗВОДИ**

<i>Р.бр</i>	<i>ОПИС</i>	<i>Коефи- циент</i>
1.	Месечниот коефициент на порастот на цените на производителите на Индустриски производи во ФЕВРУАРИ 2020 година во однос на ЈАНУАРИ 2020 година	(-0,005)
2.	Коефициентот на порастот на цените на производителите на индустриски производи од почетокот на годината до крајот на ФЕВРУАРИ 2020 година;	0,000
3.	Коефициентот на порастот на цените на производителите на индустриски производи во ФЕВРУАРИ 2020 година во однос на истиот месец претходната година.	0,000

2. ЦЕНИ НА МАЛО

<i>Р.бр</i>	<i>ОПИС</i>	<i>Коефициент</i>
1.	Месечен коефициент на порастот на цените на мало во ФЕВРУАРИ 2020 година, во однос на ЈАНУАРИ 2020 година	(-0,003)
2.	Коефициентот на порастот на цените на мало од почетокот на годината до крајот на ФЕВРУАРИ 2020 година	(-0,001)
3.	Коефициентот на порастот на цените на мало ФЕВРУАРИ 2020 година во однос на истиот месец претходната година	0,005

3. ТРОШОЦИ НА ЖИВОТ – ИНФЛАЦИЈА

<i>Р.бр</i>	<i>ОПИС</i>	<i>Коефициент</i>
1.	Месечен коефициент на пораст на трошоците на животот во ФЕВРУАРИ 2020 година во однос на ЈАНУАРИ 2020 година	0,001
2.	Коефициентот на порастот на трошоците на животот во Република Македонија во периодот од почетокот на годината до крајот на ФЕВРУАРИ 2020 година, во однос на просекот на трошоците на животот во 2019 година	0,001

**ПРЕГЛЕД НА ВИСИНА НА СТАПКА
НА КАЗНЕНА И ДОГОВОРНА КАМАТА
ОД 01.02.2010 ДО 30.06.2020 година**

Период	Референтна каматна стапка	Казнена камата правно и правно	Казнена камата правно и	Објава на НБРМ	Стапка на EURIBOR	Правно и правно	Правно и физичко
1	2	3=(2+10)	4=(2+8)	5	6	7=(6+10%)	8=(6+8%)
01.02-30.06 2010	8,5%	18,5%	16,5%	8562 30.12 2009	0,453%	10,453%	8,453%
01.07-31.12 2010	5%	15%	13%	4474 30.06 2010	0,485%	10,485%	8,485%
01.01-30.06 2011	4%	14%	12%	2521 29.12 2010	0,782%	10,782%	8,782%
01.07-31.12 2011	4%	14%	12%	5978 30.06 2011	1,325%	11,325%	9,325%
01.01-30.06 2012	4%	13,75%	12%	9901 28.12 2011	1,024%	11,024%	9,024%
01.07-31.12 2012	3,75%	13,75%	11,75%	5631 29.06 2012	0,373%	10,373%	8,373%
01.01-30.06 2013	3,75%	13,75%	11,75%	10257 31.12 2012	0,109%	10,109%	8,109%
01.07-31.12 2013	3,50%	13,50%	11,50%	23009 28.06 2013	0,123%	10,123%	8,123%
01.01-30.06 2014	3,25%	13,25%	11,25%	40842 31.12 2013	0,216%	10,216%	8,216%
01.07-31.12 2014	3,25%	13,25%	11,25%	21389 25.06 2014	0,099%	10,099%	8,099%
01.01-30.06 2015	3,25%	13,25%	11,25%	40009 29.12 2014	0,018%	10,018%	8,018%
01.07-31.12 2015	3,25%	13,25%	11,25%	22941 29.06 2015	-0,064%	9,936%	7,936%

“Деловни Информации” број 3/2020

01.01-30.06 2016	3,25%	13,25%	11,25%	41260 29.12 2015	-0,205%	9,795%	7,795%
01.07-31.12 2016	4%	14%	12%	21125 27.06 2016	-0,205%	9,795%	7,636%
01.01-30.06. 2017	3,75%	13,75%	11,75%	38458 30.12. 2016	-0,368%	9,632%	7,632%
01.07- 31.12 2017	3,25%	13,25%	11,25%	21905 29.06. 2017	-0,372%	9,627%	7,627%
01.01- 30.06 2018	3,25%	13,25%	11,25%	39714 26.12. 2017	-0,368%	9,632%	7,632%
01.07- 31.12 2018	3,00%	13,00%	11,00%	22066 27.06. 2018	-0,370%	9,630%	7,630%
01.01. 30.06. 2019	2,50%	12,50%	10,50%	40459 26.12. 2018	-0,364%	9,612%	7,612%
01.07. 31.12. 2019	2,25%	12,25%	10,25%	21235 26.06. 2019	-0,388%	9,612%	7,612%
01.01. 30.06. 2020	2,25%	12,25%	10,25%	21235 26.06. 2019	-0,444%	9,556%	7,556%

НАПОМЕНА: Согласно Објавата на НБРМ објавена на 25.12.2019 година референтната стапка за пресметка на стапката на казнена камата за *период од 01.01. до 30.06.2020 година изнесува (2,25%)*.

Додека за долг изразен во странска валута стапката на Еуробор за евра која преставува референтна стапка за утврдување на казнената камата за *период од 01.01. до 30.06.2020 година изнесува (-0,444%)*.

**ПРЕГЛЕД
НА ЦЕНИ НА ОДДЕЛНИ
НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ
(од 25.02.2020)**

Согласно Одлуката за утврдување на највисоки мало-продажни цени на нафтени деривати и горива за транспорт донесена од Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Македонија објавена во (“Службен весник на РМ” 50/2020), претпријатијата и другите правни и физички лица, што вршат промет на нафтени деривати, ги формираат цените за одделни нафтени деривати, така што највисоките малопродажни цени изнесуваат и тоа: за период од 25.02.2020 до нова промена.

**Табела 1
Највисоки малопродажни цени на нафтени деривати и
горива за транспорт**

Ред. Бр.	А) МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.	Коефициенти
			30%
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	до 67,00	20,10
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	до 69,00	20,70
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	Ден/лит.	
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС(Д-Е V)	до 58,50	17,55
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.	
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО (ЕЛ – 1)	до 47,50	14,25
	Г) МАЗУТ	Ден/лит.	
1.	М – 1 НС	до 33,565	10,07

**Табела 2
Највисоки набавни цени**

Ред. Бр.	А) МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.	Коефициенти
			30%
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	до 27,641	8,29
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	до 29,445	8,83
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	Ден/лит.	
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС (Д-Е V)	до 27,785	8,33
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.	
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО 1 (ЕЛ-1)	до 27,360	8,21
	Г) МАЗУТ	Ден/лит.	
1.	М – 1 НС	до 26,555	7,97

Табела 3
Еколошка такса

A	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	0,080
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	0,080
Б	ДИЗЕЛ ГОРИВО	ден/лит.
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС Д – Е V	0,030
В	МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО ЕЛ - 1	0,040
Г	МАЗУТ	Ден/лит.
1.	М – 1 НС	0,050

Табела 4
**Надоместок за задолжителни резерви на нафта
и нафтени деривати**

A	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	0,890
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	0,890
Б	ДИЗЕЛ ГОРИВО	ден/лит.
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС Д – Е V	0,300
В	МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО ЕЛ - 1	0,300
Г	МАЗУТ	Ден/лит.
1.	М – 1 НС	0,740

Табела 5
Акцизи

A	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	21,819
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС – 98	21,710
Б	ДИЗЕЛ ГОРИВО	Ден/лит.
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС Д – Е V	15,121
В	МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО ЕЛ - 1	6,204
Г	МАЗУТ	Ден/лит.
1.	М – 1 НС	0,100

**ПРЕГЛЕД
НА ЦЕНИ НА ОДДЕЛНИ
НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ
(од 03.03.2020)**

Согласно Одлуката за утврдување на највисоки мало-продажни цени на нафтени деривати и горива за транспорт донесена од Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Македонија објавена во (“Службен весник на РМ” 54/2020), претпријатијата и другите правни и физички лица, што вршат промет на нафтени деривати, ги формираат цените за одделни нафтени деривати, така што највисоките малопродажни цени изнесуваат и тоа: за период од 03.03.2020 до нова промена.

**Табела 1
Највисоки малопродажни цени на нафтени деривати и
горива за транспорт**

Ред. Бр.	А) МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.	Коефициенти
			30%
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	до 64,00	19,20
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	До 66,00	19,80
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	Ден/лит.	
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС(Д-Е V)	до 56,00	16,80
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.	
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО (ЕЛ – 1)	до 45,00	13,50
	Г) МАЗУТ	Ден/лит.	
1.	М – 1 НС	до 23,864	7,16

**Табела 2
Највисоки набавни цени**

Ред. Бр.	А) МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.	Коефициенти
			30%
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	до 25,095	7,53
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	до 26,892	8,07
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	Ден/лит.	
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС (Д-Е V)	до 25,363	7,61
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.	
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО 1 (ЕЛ-1)	до 25,026	7,51
	Г) МАЗУТ	Ден/лит.	
1.	М – 1 НС	до 23,864	7,16

Табела 3
Еколошка такса

A	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	0,080
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	0,080
Б	ДИЗЕЛ ГОРИВО	ден/лит.
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС Д – Е V	0,030
В	МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО ЕЛ - 1	0,040
Г	МАЗУТ	Ден/лит.
1.	М – 1 НС	0,050

Табела 4
**Надоместок за задолжителни резерви на нафта
и нафтени деривати**

A	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	0,890
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	0,890
Б	ДИЗЕЛ ГОРИВО	ден/лит.
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС Д – Е V	0,300
В	МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО ЕЛ - 1	0,300
Г	МАЗУТ	Ден/лит.
1.	М – 1 НС	0,740

Табела 5
Акцизи

A	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	21,822
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС – 98	21,720
Б	ДИЗЕЛ ГОРИВО	Ден/лит.
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС Д – Е V	15,415
В	МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО ЕЛ - 1	6,320
Г	МАЗУТ	Ден/лит.
1.	М – 1 НС	0,100

**ПРЕГЛЕД
НА ЦЕНИ НА ОДДЕЛНИ
НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ
(од 10.03.2020)**

Согласно Одлуката за утврдување на највисоки мало-продажни цени на нафтени деривати и горива за транспорт донесена од Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Македонија објавена во (“Службен весник на РМ” 59/2020), претпријатијата и другите правни и физички лица, што вршат промет на нафтени деривати, ги формираат цените за одделни нафтени деривати, така што највисоките малопродажни цени изнесуваат и тоа: за период од 10.03.2020 до нова промена.

**Табела 1
Највисоки малопродажни цени на нафтени деривати и
горива за транспорт**

Ред. Бр.	А) МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.	Коефициенти
			30%
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	до 62,00	18,60
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	до 64,00	19,20
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	Ден/лит.	
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС(Д-Е V)	до 54,50	16,35
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.	
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО (ЕЛ – 1)	до 43,50	13,05
	Г) МАЗУТ	Ден/лит.	
1.	М – 1 НС	до 28,895	8,67

**Табела 2
Највисоки набавни цени**

Ред. Бр.	А) МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.	Коефициенти
			30%
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	до 23,285	6,98
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	до 25,047	7,51
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	Ден/лит.	
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС (Д-Е V)	до 24,160	7,25
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.	
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО 1 (ЕЛ-1)	до 23,778	7,13
	Г) МАЗУТ	Ден/лит.	
1.	М – 1 НС	до 22,597	6,78

Табела 3
Еколошка такса

A	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	0,080
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	0,080
Б	ДИЗЕЛ ГОРИВО	ден/лит.
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС Д – Е V	0,030
В	МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО ЕЛ - 1	0,040
Г	МАЗУТ	Ден/лит.
1.	М – 1 НС	0,050

Табела 4
**Надоместок за задолжителни резерви на нафта
и нафтени деривати**

A	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	0,890
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	0,890
Б	ДИЗЕЛ ГОРИВО	ден/лит.
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС Д – Е V	0,300
В	МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО ЕЛ - 1	0,300
Г	МАЗУТ	Ден/лит.
1.	М – 1 НС	0,740

Табела 5
Акцизи

A	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	21,937
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС – 98	21,870
Б	ДИЗЕЛ ГОРИВО	Ден/лит.
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС Д – Е V	15,346
В	МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО ЕЛ - 1	6,320
Г	МАЗУТ	Ден/лит.
1.	М – 1 НС	0,100

**ПРЕГЛЕД
НА ЦЕНИ НА ОДДЕЛНИ
НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ
(од 17.03.2020)**

Согласно Одлуката за утврдување на највисоки мало-продажни цени на нафтени деривати и горива за транспорт донесена од Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Македонија објавена во (“Службен весник на РМ” 65/2020), претпријатијата и другите правни и физички лица, што вршат промет на нафтени деривати, ги формираат цените за одделни нафтени деривати, така што највисоките малопродажни цени изнесуваат и тоа: за период од 17.03.2020 до нова промена.

**Табела 1
Највисоки малопродажни цени на нафтени деривати и
горива за транспорт**

Ред. Бр.	А) МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.	Коефициенти
			30%
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	до 54,50	16,35
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	до 56,50	16,95
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	Ден/лит.	
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС(Д-Е V)	до 48,50	14,55
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.	
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО (ЕЛ – 1)	до 37,50	11,25
	Г) МАЗУТ	Ден/лит.	
1.	М – 1 НС	до 21,934	6,58

**Табела 2
Највисоки набавни цени**

Ред. Бр.	А) МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.	Коефициенти
			30%
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	до 17,063	5,12
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	до 18,787	5,64
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	Ден/лит.	
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС (Д-Е V)	до 19,201	5,76
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.	
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО 1 (ЕЛ-1)	до 19,014	5,70
	Г) МАЗУТ	Ден/лит.	
1.	М – 1 НС	до 16,698	5,01

Табела 3
Еколошка такса

A	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	0,080
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	0,080
Б	ДИЗЕЛ ГОРИВО	ден/лит.
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС Д – Е V	0,030
В	МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО ЕЛ - 1	0,040
Г	МАЗУТ	Ден/лит.
1.	М – 1 НС	0,050

Табела 4
**Надоместок за задолжителни резерви на нафта
и нафтени деривати**

A	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	0,890
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	0,890
Б	ДИЗЕЛ ГОРИВО	ден/лит.
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС Д – Е V	0,300
В	МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО ЕЛ - 1	0,300
Г	МАЗУТ	Ден/лит.
1.	М – 1 НС	0,740

Табела 5
Акцизи

A	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	21,803
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС – 98	21,774
Б	ДИЗЕЛ ГОРИВО	Ден/лит.
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС Д – Е V	15,221
В	МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО ЕЛ - 1	6,136
Г	МАЗУТ	Ден/лит.
1.	М – 1 НС	0,100

**ПРЕГЛЕД
НА ЦЕНИ НА ОДДЕЛНИ
НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ
(од 24.03.2020)**

Согласно Одлуката за утврдување на највисоки мало-продажни цени на нафтени деривати и горива за транспорт донесена од Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Македонија објавена во (“Службен весник на РМ” 73/2020), претпријатијата и другите правни и физички лица, што вршат промет на нафтени деривати, ги формираат цените за одделни нафтени деривати, така што највисоките малопродажни цени изнесуваат и тоа: за период од 24.03.2020 до нова промена.

**Табела 1
Највисоки малопродажни цени на нафтени деривати и
горива за транспорт**

Ред. Бр.	А) МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.	Коефициенти
			30%
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	до 49,50	14,85
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	до 52,00	15,60
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	Ден/лит.	
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС(Д-Е V)	до 45,50	13,65
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.	
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО (ЕЛ – 1)	до 34,50	10,35
	Г) МАЗУТ	Ден/лит.	
1.	М – 1 НС	до 18,738	5,62

**Табела 2
Највисоки набавни цени**

Ред. Бр.	А) МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.	Коефициенти
			30%
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	до 12,973	3,89
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	до 14,752	4,43
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	Ден/лит.	
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС (Д-Е V)	до 16,646	4,99
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.	
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО 1 (ЕЛ-1)	до 16,419	4,93
	Г) МАЗУТ	Ден/лит.	
1.	М – 1 НС	до 13,990	4,19

Табела 3
Еколошка такса

A	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	0,080
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	0,080
Б	ДИЗЕЛ ГОРИВО	ден/лит.
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС Д – Е V	0,030
В	МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО ЕЛ - 1	0,040
Г	МАЗУТ	Ден/лит.
1.	М – 1 НС	0,050

Табела 4
Надоместок за задолжителни резерви на нафта
и нафтени деривати

A	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	0,890
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	0,890
Б	ДИЗЕЛ ГОРИВО	ден/лит.
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС Д – Е V	0,300
В	МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО ЕЛ - 1	0,300
Г	МАЗУТ	Ден/лит.
1.	М – 1 НС	0,740

Табела 5
Акцизи

A	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	21,692
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС – 98	21,996
Б	ДИЗЕЛ ГОРИВО	Ден/лит.
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС Д – Е V	15,233
В	МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО ЕЛ - 1	6,136
Г	МАЗУТ	Ден/лит.
1.	М – 1 НС	0,100

КУРСНИ ЛИСТИ
НА НБРМ ОД 03.03.2020 ДО 31.03.2020 ГОДИНА

Земја	Шифра	Валута	Важи за	Среден курс на девизи		
				03.03.2020	04.03.2020	05.03.2020
ЕМУ	978	EUR	1	61.6988	61.6959	61.6950
САД	840	USD	1	55.4746	55.4969	55.4562
Г. БРИТАНИЈА	826	GBP	1	70.8286	70.9067	71.0363
ШВАЈЦАРИЈА	756	CHF	1	57.9060	57.9522	57.9459
ШВЕДСКА	752	SEK	1	5.8172	5.8430	5.8448
НОРВЕШКА	578	NOK	1	5.9301	5.9709	5.9868
ЈАПонија	392	JPY	1	0.5149	0.5151	0.5159
ДАНСКА	208	DKK	1	8.2562	8.2558	8.2561
КАНАДА	124	CAD	1	41.5284	41.5265	41.5119
АВСТРАЛИЈА	036	AUD	1	36.2977	36.4827	36.7363
БУГАРИЈА	975	BGN	1	31.5466	31.5451	31.5446
ЧЕШКА	203	CZK	1	2.4172	2.4218	2.4347
УНГАРИЈА	348	HUF	1	0.1831	0.1832	0.1842
ПОЛСКА	985	PLN	1	14.2570	14.2927	14.3584
РОМАНИЈА	946	RON	1	12.8256	12.8301	12.8336
ХРВАТСКА	191	HRK	1	8.2446	8.2423	8.2427
ТУРЦИЈА	949	TRY	1	8.9092	8.9902	9.0958
РУСИЈА	643	RUB	1	0.8275	0.8337	0.8426
БРАЗИЛ	986	BRL	1	12.3551	12.3313	12.3031
КИНА	156	CNY	1	7.9643	7.9534	8.0109
ХОНГ КОНГ	344	HKD	1	7.1307	7.1349	7.1376
ИНДОНЕЗИЈА	360	IDR	1	0.0039	0.0039	0.0039
ИЗРАЕЛ	376	ILS	1	15.8911	16.0374	16.0451
ИНДИЈА	356	INR	1	0.7625	0.7577	0.7570
ЈУЖНА КОРЕЈА	410	KRW	1	0.0465	0.0465	0.0469
МЕКСИКО	484	MXN	1	2.8050	2.8484	2.8815
МАЛЕЗИЈА	458	MYR	1	13.1973	13.1947	13.2703
НОВ ЗЕЛАНД	554	NZD	1	34.7834	34.8014	34.9210
ФИЛИПИНИ	608	PHP	1	1.0918	1.0926	1.0961
СИНГАПУР	702	SGD	1	39.9371	39.8578	40.0617
ТАЈЛАНД	764	THB	1	1.7644	1.7596	1.7695
ЈУЖНА АФРИКА	710	ZAR	1	3.5418	3.5612	3.6337

Земја	Шифра	Валута	Важи за	Среден курс на девизи		
				06.03.2020	07.03.2020	10.03.2020
					08.03.2020	09.03.2020
ЕМУ	978	EUR	1	61.6950	61.6946	61.6950
САД	840	USD	1	55.1488	54.4236	53.8539
Г. БРИТАНИЈА	826	GBP	1	71.1838	70.7750	70.6054
ШВАЈЦАРИЈА	756	CHF	1	57.8590	58.2629	58.2358
ШВЕДСКА	752	SEK	1	5.8250	5.8123	5.7550
НОРВЕШКА	578	NOK	1	5.9488	5.8766	5.6653
ЈАПонија	392	JPY	1	0.5157	0.5181	0.5268
ДАНСКА	208	DKK	1	8.2577	8.2593	8.2596
КАНАДА	124	CAD	1	41.0725	40.5539	39.5151
АВСТРАЛИЈА	036	AUD	1	36.4692	36.0724	35.6001
БУГАРИЈА	975	BGN	1	31.5446	31.5444	31.5446
ЧЕШКА	203	CZK	1	2.4341	2.4234	2.4190
УНГАРИЈА	348	HUF	1	0.1838	0.1839	0.1835
ПОЛСКА	985	PLN	1	14.3380	14.3336	14.3038
РОМАНИЈА	946	RON	1	12.8237	12.8237	12.8064
ХРВАТСКА	191	HRK	1	8.2364	8.2221	8.1715
ТУРЦИЈА	949	TRY	1	9.0677	8.9142	8.8133
РУСИЈА	643	RUB	1	0.8303	0.7960	0.7245
БРАЗИЛ	986	BRL	1	11.9843	11.6961	11.3372
КИНА	156	CNY	1	7.9525	7.8581	7.7506
ХОНГ КОНГ	344	HKD	1	7.0966	7.0037	6.9288
ИНДОНЕЗИЈА	360	IDR	1	0.0039	0.0037	0.0037
ИЗРАЕЛ	376	ILS	1	15.8950	15.5889	15.3184
ИНДИЈА	356	INR	1	0.7510	0.7381	0.7262
ЈУЖНА КОРЕЈА	410	KRW	1	0.0465	0.0456	0.0449
МЕКСИКО	484	MXN	1	2.7950	2.6829	2.5361
МАЛЕЗИЈА	458	MYR	1	13.2586	13.0449	12.7722
НОВ ЗЕЛАНД	554	NZD	1	34.7695	34.5473	34.2351
ФИЛИПИНИ	608	PHP	1	1.0865	1.0722	1.0635
СИНГАПУР	702	SGD	1	39.8161	39.4719	38.9464
ТАЈЛАНД	764	THB	1	1.7480	1.7310	1.7099
ЈУЖНА АФРИКА	710	ZAR	1	3.5714	3.4560	3.3732

<i>Земја</i>	<i>Шифра</i>	<i>Валута</i>	<i>Важи за</i>	<i>Среден курс на девизи</i>		
				<i>11.03.2020</i>	<i>12.03.2020</i>	<i>13.03.2020</i>
ЕМУ	978	EUR	1	61.6950	61.6938	61.6950
САД	840	USD	1	54.1659	54.4229	54.8888
Г. БРИТАНИЈА	826	GBP	1	70.5973	70.3544	69.6175
ШВАЈЦАРИЈА	756	CHF	1	58.2358	58.2512	58.4842
ШВЕДСКА	752	SEK	1	5.7117	5.7530	5.6629
НОРВЕШКА	578	NOK	1	5.6897	5.6830	5.4270
ЈАПониЈА	392	JPY	1	0.5200	0.5204	0.5280
ДАНСКА	208	DKK	1	8.2575	8.2560	8.2561
КАНАДА	124	CAD	1	39.6014	39.6006	39.7417
АВСТРАЛИЈА	036	AUD	1	35.5038	35.4786	34.9072
БУГАРИЈА	975	BGN	1	31.5446	31.5440	31.5446
ЧЕШКА	203	CZK	1	2.3983	2.3940	2.3545
УНГАРИЈА	348	HUF	1	0.1835	0.1839	0.1823
ПОЛСКА	985	PLN	1	14.2614	14.2876	14.1506
РОМАНИЈА	946	RON	1	12.8056	12.7961	12.7963
ХРВАТСКА	191	HRK	1	8.1796	8.1449	8.1178
ТУРЦИЈА	949	TRY	1	8.8282	8.7838	8.7684
РУСИЈА	643	RUB	1	0.7561	0.7581	0.7342
БРАЗИЛ	986	BRL	1	11.5874	11.6681	11.2008
КИНА	156	CNY	1	7.7858	7.8291	7.8217
ХОНГ КОНГ	344	HKD	1	6.9715	7.0050	7.0536
ИНДОНЕЗИЈА	360	IDR	1	0.0038	0.0038	0.0038
ИЗРАЕЛ	376	ILS	1	15.3673	15.3026	15.0810
ИНДИЈА	356	INR	1	0.7335	0.7387	0.7391
ЈУЖНА КОРЕЈА	410	KRW	1	0.0455	0.0458	0.0454
МЕКСИКО	484	MXN	1	2.5842	2.5811	2.4874
МАЛЕЗИЈА	458	MYR	1	12.7826	12.8523	12.8681
НОВ ЗЕЛАНД	554	NZD	1	34.2636	34.3679	33.9487
ФИЛИПИНИ	608	PHP	1	1.0723	1.0751	1.0703
СИНГАПУР	702	SGD	1	39.0055	39.1931	39.0994
ТАЈЛАНД	764	THB	1	1.7229	1.7338	1.7337
ЈУЖНА АФРИКА	710	ZAR	1	3.3974	3.3879	3.3449

Земја	Шифра	Валута	Важи за	Среден курс на девизи		
				14.03.2020	17.03.2020	18.03.2020
				15.03.2020		
				16.03.2020		
ЕМУ	978	EUR	1	61.7010	61.6971	61.6950
САД	840	USD	1	55.5665	55.2990	56.1783
Г. БРИТАНИЈА	826	GBP	1	69.2725	67.8587	67.9311
ШВАЈЦАРИЈА	756	CHF	1	58.1646	58.5028	58.4178
ШВЕДСКА	752	SEK	1	5.6892	5.6604	5.6295
НОРВЕШКА	578	NOK	1	5.5604	5.3760	5.3618
ЈАПониЈА	392	JPY	1	0.5180	0.5239	0.5251
ДАНСКА	208	DKK	1	8.2563	8.2559	8.2555
КАНАДА	124	CAD	1	40.0942	39.7047	39.7724
АВСТРАЛИЈА	036	AUD	1	34.8909	33.9032	33.7371
БУГАРИЈА	975	BGN	1	31.5477	31.5457	31.5446
ЧЕШКА	203	CZK	1	2.3693	2.2885	2.2863
УНГАРИЈА	348	HUF	1	0.1821	0.1788	0.1778
ПОЛСКА	985	PLN	1	14.1613	13.9998	13.8243
РОМАНИЈА	946	RON	1	12.7976	12.7624	12.7422
ХРВАТСКА	191	HRK	1	8.1583	8.1411	8.1367
ТУРЦИЈА	949	TRY	1	8.8334	8.6208	8.6546
РУСИЈА	643	RUB	1	0.7642	0.7381	0.7492
БРАЗИЛ	986	BRL	1	11.8560	11.1405	11.1605
КИНА	156	CNY	1	7.9525	7.8744	8.0025
ХОНГ КОНГ	344	HKD	1	7.1533	7.1176	7.2349
ИНДОНЕЗИЈА	360	IDR	1	0.0038	0.0037	0.0037
ИЗРАЕЛ	376	ILS	1	15.0980	14.7618	14.5469
ИНДИЈА	356	INR	1	0.7536	0.7451	0.7564
ЈУЖНА КОРЕЈА	410	KRW	1	0.0460	0.0449	0.0452
МЕКСИКО	484	MXN	1	2.5943	2.4245	2.4630
МАЛЕЗИЈА	458	MYR	1	12.9875	12.8290	12.9131
НОВ ЗЕЛАНД	554	NZD	1	34.0513	33.3516	33.4935
ФИЛИПИНИ	608	PHP	1	1.0930	1.0707	1.0907
СИНГАПУР	702	SGD	1	39.3401	38.8815	39.3187
ТАЈЛАНД	764	THB	1	1.7507	1.7168	1.7398
ЈУЖНА АФРИКА	710	ZAR	1	3.4425	3.3242	3.3845

Земја	Шифра	Валута	Важи за	Среден курс на девизи		
				19.03.2020	20.03.2020	21.03.2020 22.03.2020 23.03.2020
ЕМУ	978	EUR	1	61.6950	61.6950	61.6950
САД	840	USD	1	56.4249	57.1197	57.6212
Г. БРИТАНИЈА	826	GBP	1	66.9216	66.3458	67.7744
ШВАЈЦАРИЈА	756	CHF	1	58.5009	58.5619	58.5009
ШВЕДСКА	752	SEK	1	5.5973	5.5320	5.5783
НОРВЕШКА	578	NOK	1	5.2726	5.0091	5.0897
ЈАПОНИЈА	392	JPY	1	0.5238	0.5201	0.5212
ДАНСКА	208	DKK	1	8.2555	8.2556	8.2600
КАНАДА	124	CAD	1	39.1739	39.4899	40.4372
АВСТРАЛИЈА	036	AUD	1	33.2265	33.1071	33.8500
БУГАРИЈА	975	BGN	1	31.5446	31.5446	31.5446
ЧЕШКА	203	CZK	1	2.2720	2.2348	2.2689
УНГАРИЈА	348	HUF	1	0.1756	0.1733	0.1758
ПОЛСКА	985	PLN	1	13.7070	13.5284	13.6147
РОМАНИЈА	946	RON	1	12.7337	12.7351	12.7193
ХРВАТСКА	191	HRK	1	8.1247	8.1092	8.1073
ТУРЦИЈА	949	TRY	1	8.7522	8.7356	8.8381
РУСИЈА	643	RUB	1	0.7084	0.7097	0.7249
БРАЗИЛ	986	BRL	1	10.9909	11.0097	11.4383
КИНА	156	CNY	1	8.0201	8.0281	8.1264
ХОНГ КОНГ	344	HKD	1	7.2653	7.3579	7.4281
ИНДОНЕЗИЈА	360	IDR	1	0.0037	0.0036	0.0036
ИЗРАЕЛ	376	ILS	1	14.8113	15.5005	15.9489
ИНДИЈА	356	INR	1	0.7604	0.7604	0.7667
ЈУЖНА КОРЕЈА	410	KRW	1	0.0448	0.0452	0.0462
МЕКСИКО	484	MXN	1	2.3546	2.3462	2.4019
МАЛЕЗИЈА	458	MYR	1	12.9088	12.9378	13.1121
НОВ ЗЕЛАНД	554	NZD	1	32.9444	32.6377	33.3108
ФИЛИПИНИ	608	PHP	1	1.0931	1.1098	1.1239
СИНГАПУР	702	SGD	1	39.1466	39.4394	39.7647
ТАЈЛАНД	764	THB	1	1.7404	1.7589	1.7703
ЈУЖНА АФРИКА	710	ZAR	1	3.3237	3.3027	3.3326

Земја	Шифра	Валута	Важи за	Среден курс на девизи		
				24.03.2020	25.03.2020	26.03.2020
ЕМУ	978	EUR	1	61.6969	61.6950	61.6953
САД	840	USD	1	57.2168	56.8985	56.9828
Г. БРИТАНИЈА	826	GBP	1	66.3622	66.9870	67.4266
ШВАЈЦАРИЈА	756	CHF	1	58.2596	58.3570	58.1921
ШВЕДСКА	752	SEK	1	5.5726	5.5637	5.6272
НОРВЕШКА	578	NOK	1	5.0337	5.1522	5.2397
ЈАПониЈА	392	JPY	1	0.5180	0.5142	0.5113
ДАНСКА	208	DKK	1	8.2586	8.2625	8.2611
КАНАДА	124	CAD	1	39.7788	39.2562	39.7035
АВСТРАЛИЈА	036	AUD	1	33.1954	33.6855	34.2885
БУГАРИЈА	975	BGN	1	31.5456	31.5446	31.5448
ЧЕШКА	203	CZK	1	2.2326	2.2186	2.2479
УНГАРИЈА	348	HUF	1	0.1751	0.1747	0.1738
ПОЛСКА	985	PLN	1	13.3961	13.3695	13.4656
РОМАНИЈА	946	RON	1	12.7260	12.7582	12.7349
ХРВАТСКА	191	HRK	1	8.1116	8.1052	8.1089
ТУРЦИЈА	949	TRY	1	8.6877	8.7997	8.8551
РУСИЈА	643	RUB	1	0.7167	0.7245	0.7275
БРАЗИЛ	986	BRL	1	11.2890	11.1937	11.2302
КИНА	156	CNY	1	8.0771	8.0595	8.0286
ХОНГ КОНГ	344	HKD	1	7.3773	7.3370	7.3498
ИНДОНЕЗИЈА	360	IDR	1	0.0035	0.0035	0.0035
ИЗРАЕЛ	376	ILS	1	15.5910	15.6670	15.6543
ИНДИЈА	356	INR	1	0.7513	0.7491	0.7460
ЈУЖНА КОРЕЈА	410	KRW	1	0.0455	0.0458	0.0462
МЕКСИКО	484	MXN	1	2.3183	2.2909	2.3220
МАЛЕЗИЈА	458	MYR	1	12.8723	12.8424	12.9904
НОВ ЗЕЛАНД	554	NZD	1	32.5766	33.0344	33.3867
ФИЛИПИНИ	608	PHP	1	1.1132	1.1141	1.1167
СИНГАПУР	702	SGD	1	39.1851	39.3162	39.4194
ТАЈЛАНД	764	THB	1	1.7410	1.7363	1.7383
ЈУЖНА АФРИКА	710	ZAR	1	3.2448	3.2343	3.2733

“Деловни Информации” број 3/2020

<i>Земја</i>	<i>Шифра</i>	<i>Валута</i>	<i>Важи за</i>	<i>Среден курс на девизи</i>		
				<i>27.03.2020</i>	<i>28.03.2020</i>	<i>31.03.2020</i>
					<i>29.03.2020</i>	<i>30.03.2020</i>
ЕМУ	978	EUR	1	61.6950	61.6950	61.6950
САД	840	USD	1	56.1834	56.2039	55.9135
Г. БРИТАНИЈА	826	GBP	1	67.5369	68.7486	69.3982
ШВАЈЦАРИЈА	756	CHF	1	58.0167	58.3073	58.3625
ШВЕДСКА	752	SEK	1	5.6051	5.6006	5.5896
НОРВЕШКА	578	NOK	1	5.3521	5.2931	5.2781
ЈАПониЈА	392	JPY	1	0.5134	0.5169	0.5170
ДАНСКА	208	DKK	1	8.2636	8.2694	8.2627
КАНАДА	124	CAD	1	39.8907	39.7494	39.4823
АВСТРАЛИЈА	036	AUD	1	33.9693	33.8816	34.2351
БУГАРИЈА	975	BGN	1	31.5446	31.5446	31.5446
ЧЕШКА	203	CZK	1	2.2394	2.2600	2.2586
УНГАРИЈА	348	HUF	1	0.1738	0.1735	0.1720
ПОЛСКА	985	PLN	1	13.4858	13.6174	13.5567
РОМАНИЈА	946	RON	1	12.7640	12.7535	12.7791
ХРВАТСКА	191	HRK	1	8.1055	8.1028	8.0896
ТУРЦИЈА	949	TRY	1	8.7626	8.6974	8.5126
РУСИЈА	643	RUB	1	0.7232	0.7142	0.7000
БРАЗИЛ	986	BRL	1	11.2570	11.0357	10.9173
КИНА	156	CNY	1	7.9427	7.9204	7.8756
ХОНГ КОНГ	344	HKD	1	7.2466	7.2501	7.2108
ИНДОНЕЗИЈА	360	IDR	1	0.0035	0.0035	0.0034
ИЗРАЕЛ	376	ILS	1	15.5854	15.6535	15.6016
ИНДИЈА	356	INR	1	0.7475	0.7445	0.7389
ЈУЖНА КОРЕЈА	410	KRW	1	0.0462	0.0458	0.0456
МЕКСИКО	484	MXN	1	2.3662	2.3882	2.3506
МАЛЕЗИЈА	458	MYR	1	12.9603	12.9560	12.9053
НОВ ЗЕЛАНД	554	NZD	1	33.2947	33.2623	33.5208
ФИЛИПИНИ	608	PHP	1	1.1021	1.0992	1.0979
СИНГАПУР	702	SGD	1	39.1491	39.1416	39.2162
ТАЈЛАНД	764	THB	1	1.7216	1.7248	1.7099
ЈУЖНА АФРИКА	710	ZAR	1	3.2219	3.1898	3.1272

**РОКОВИ ПРИ ЗАДОЛЖИТЕЛНО
ПОДНЕСУВАЊЕ НА ОБРАСЦИ ВО
МАРТ 2020 ГОДИНА**

Даночниот роковник е Ваш потсетник за навремено поднесување на даночните пријави во законски предвидените рокови. Во календарот даден е преглед на даночните обврски и роковите во кои треба да ја поднесете Вашата даночна пријава по одделни видови даноци.

Доколку рокот до кога треба да се поднесе соодветната даночна пријава е Сабота, Недела или Државен празник, тогаш тој се поместува за првиот следен работен ден. Но, сепак би Ви препорачале даночните обврски да ги исполните пред навршувањето на крајните рокови прикажани во Табелата.

ОБВРСКА	РОК НА ДОСТАСУВАЊЕ
Образец: ПДД-МИ/ИС Забелешка: Исплатувач на добивки од посебни игри на среќа (казино, обложувалница и автомат клуб) Доставување: Електронска достава до Управа за јавни приходи на РМ	до 7 Март
Образец: МП - ИН Забелешка: Доставување на податоците за месечна пресметка на плата, придонеси и данок на личен доход за месец <i>Февруари 2020</i> Доставување: Електронска достава до Управа за јавни приходи на РМ	до 10 Март
Плаќање на данок на добивка Обврзници: Сите правни субјекти освен: обврзник со посебен даночен статус (заштитно друштво за вработување на инвалиди, стопанска единица на КПУ, или корисник на технолошко индустриска развојна зона, како и трговските друштва кои се обврзници на паушал на вкупен приход). Напомена: Образецот “МДБ” немате обврска да го доставувате до Управата за јавни приходи.	до 15 Март

<p>Образец: ДБ - Даночен биланс за оданочување на добивката. Обврзници: Правно лице / субјект (<i>резидент</i>) на РМ кој остварува добивка од вршење на дејност во земјата и странство или сте организациона единица на правно лице кое не е резидент на РМ за добивката која ја остварувате од вршење на дејност на територијата на РМ, и доколку Годишната сметка до Централниот регистар ја имате поднесено во електронска форма, поднесете Даночен биланс за оданочување на добивка (<i>Образец “ДБ”</i>), заради утврдување на данокот на добивка. Доставување: Електронска достава до Управа за јавни приходи на РМ</p>	<p>до 15 Март</p>
<p>Образец: ДЛД–ДБ/Годишен Даночен биланс за утврдување на данокот на доход од вршење на самостојна дејност. Обврзници: Физички лица – трговци поединци и занаетчии, вршители на дејност, кои се оданочуваат со данок на доход. Доставување: Електронска достава до Управа за јавни приходи на РМ</p>	<p>до 15 Март</p>
<p>Образец: Б Биланс на Приходи и расходи Забелешка: Трговци поединци и самостојни вршители на дејност (<i>нотари, адвокати, стоматолози, занаетчии, сметководители, уметници и др.</i>), за остварената добивка/загуба од вршење на дејност. Доставување: Електронска достава до Управа за јавни приходи на РМ</p>	<p>до 15 Март</p>
<p>Образец: ПДД – ГДП Обврзници: Сите физички лица, граѓани кои оствариле приходи, кои подлежат на обврската за плаќање на персонален данок на доход. Доставување: Електронска достава до Управа за јавни приходи на РМ</p>	<p>до 15 Март</p>

“Деловни Информации” број 3/2020

<p>Образец: ДБ-ВП Даночен биланс на Вкупен приход. Обврзници: 1) Мал и микро трговец кои водат сметководство согласно Законот за трговски друштва и остварениот вкупен приход во претходната година не го надминува износот од 3 милиони денари на годишно ниво, и доколку Годишната сметка до Централниот регистар е доставена во електронска форма, се поднесува образец “ДБ-ВП” заради утврдување на годишниот данок на вкупен приход. и 2) доколку е остварен вкупен приход во претходната година од 3 000 001 до 6 000 000 денари на годишно ниво и сакате да се определите за пресметување и плаќање на годишен данок на вкупен приход и доколку Годишната сметка до Централниот регистар ја имате доставено во електронска форма, Доставување: Електронска достава до УЈП</p>	<p>до 15 Март</p>
<p>Образец: ВСС – 11 и ВСС 22 Задолжително известување за работење со поврзани субјекти врз основа на вложувања во и од странство Обврзници: Субјектите кои имаат директни инвестиции вложувања во странство или во кои нерезидентите имаат вложувања. Доставување: До НБРМ</p>	<p>до 15 Март</p>
<p>Поднесување на Годишна сметка за 2019 година (во електронска форма за средни и големи субјекти)</p>	<p>до 15 Март</p>
<p>Образец: ДБ-ВП Даночен биланс на Вкупен приход Обврзници: Кои ги исполнуват условите за влез во „поедноставениот даночен режим за трговски друштва“ за оданочување со данок на вкупен приход односно оствариле вкупен приход во претходната година до 3 милиони денари на годишно ниво или пак од 3 000 001 до 6 000 000 денари на годишно ниво</p>	<p>До 15 Март</p>

<p>и сакаат да се определат за пре-сметување и плаќање на годишен данок на вкупен приход, и доколку Годишната сметка до Централниот регистар ја иматат доставено во електронска форма. Доставување: До УЈП</p>	
<p>Образец: <i>ВХВ-1/Извештај за состојба</i> и промени на вложувања во сопственички хартии од вредност и удели во инвестициски фондови и <i>ВХВ-2/Извештај за состојба</i> и промени на вложувања во должнички хартии од вредност Обврзници: Резиденти кои можат да вложуваат во хартии од вредност на странски финансиски пазари Доставување: НБРМ</p>	<p>до 20 Март</p>
<p>Образец: <i>МИ/Месечен извештај за трансакции во странство</i> Обврзници: Резидентите кои имаат сметки во странство, евидентни сметки или имаат одобрение за девизен максимум, односно во работењето вршат наплата и плаќање во ефективни странски пари Доставување: Образецот МИ се доставува до Народна банка на Република Македонија</p>	<p>до 20 Март</p>
<p>Образец: <i>ДДВ-04</i> Обврзници: Големите даночни обврзници за месец <i>Февруари 2020</i> година Доставување: Електронска достава до Управа за јавни приходи на РМ</p>	<p>до 25 Март</p>
<p>Образец: <i>ДД-01- Барање за пренесување на искажана загуба.</i> Обврзници: Правни лица кои во минатата 2019 година оствариле финансиска загуба во Билансот на успех, со цел да се оствари правото на намалување на даночната основа во идните пресметковни периоди Доставување: Образецот МИ се доставува до Народна банка на Република Македонија</p>	<p>до 31 Март</p>

ПРАШАЊА И ОДГОВОРИ

гл. економист: Ромео Косијадинов

ПОДНЕСУВАЊЕ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ ЗА ИЗВРШЕНА УПЛАТА НА ДОНАЦИИ ВО СПОРТ И ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ДАНОК НА ДОБИВКА

ПРАШАЊЕ:

Дали и што се поднесува до УЈП, односно во кој рок, по извршување на уплатата на донациите на спортските субјекти, за остварување на правото на ослободување од данок на добивка за дадени донации во спортот?

ОДГОВОР:

Согласно одредбите на Законот за данок на добивка (“Службен весник на РМ” 112/14...275/19), се пропишува оданочувањето со данокот на добивка.

Данокот на добивка се плаќа на добивката остварена согласно меѓународни сметководствени стандарди и утврдена во билансот на успехот, која подоцна се корегира за соодветниот дел на даночно непризнатите расходи.

Во еден од даночно непризнатите расходи влегува и дадените трошоци по основ донации во спортот, согласно член 30а од Законот за данок на добивка.

Меѓутоа, корекцијата на трошоците по автоматизам повлекува намалување на пресметаниот данок на добивка согласно одредбите на законот за данок на добивка, во ставките, односно во позициите на даночниот биланс, кои што се намаенети за пресметување на утврдени ослободувања.

По поднесеното и потврдено барање на образец УЈП-БДО, до Управата за јавни приходи, за дозволеноста на донацијата и постоење на основ за ослободување, субјектот има обврски да достави уште еден извештај.

Извештајот се поднесува во рок од 15 дена од **уплатата (на наменската трансакциска сметка на спортски субјект) на паричните средства на донацијата** на образецот ИДО - ДС.

Во образецот се наведуваат податоците за примателот на донацијата, датум на извршената уплата, бројот на договорот по кој што е извршена уплатата и на која сметка е извршена уплатата, **со приложување на уплатница и извод за извршената уплата** на трансакциската сметка на примателот на донацијата - спортскиот субјект.

Со овој поднесок се заокружува постапката за пријавување и користење на ослободувањето од данок на добивка по основ на уплатени донации на спортски субјекти со поднесените обрасци БДО-ДС и ИДО-ДС.

гил. економист: Јулија Минковска

**ПРЕСМЕТУВАЊЕ МЕСЕЧНИ АКОНТАЦИИ КАЈ
САМОСТОЈНИ ВРШИТЕЛИ НА ДЕЈНОСТ
ЗА 2020 ГОДИНА**

ПРАШАЊЕ:

На кој начин ќе се врши плаќање на месечните аконтации на Данок на доход кај самостојни вршители на дејност, во текот на 2020 година?

ОДГОВОР:

1.1. Утврдување и пресметување на данок на доход

Согласно член 90 од Законот за Данок на личен доход, **(во продолжение Законот), Обврзниците** на данок на доход од вршење на самостојна дејност кои се оданочуваат според вистински доход, Месечната аконтација на данокот на доход ја пресметуваат врз основа на податоците од Годишниот даночен биланс на **Образецот “ДДД - ДБ”, за претходната година.**

“Деловни Информации” број 3/2020

Според тоа вршителите на самостојна дејност месечните аконтации за данок на доход во 2020 година, ќе ги пресметуваат врз основа на пресметаниот данок на доход *искажан на р.бр. VII – (АОП 31) од Годишниот даночен биланс (Образец ДЛД - ДБ), за 2019 година, (Образец ДЛД-ДБ).*

Месечната аконтација на данок на доход за самостојна дејност се плаќа *во износ од 1/12 од пресметаниот данок во Годишниот даночен биланс.*

НАПОМЕНА: При плаќање на аконтацијата не се доставува посебен образец до УЈП. Пресметаниот износ на месечната аконтација не се зголемува за процентот за МДБ, кој се користи при пресметување на месечната аконтација на данокот на добивка, од страна на обврзниците - трговски друштва.

1.2. Рок за плаќање на Годишен данок на доход и Месечни аконтации

Согласно член 100 од Законот, обврзникот на данокот на доход за доходот остварен од самостојна дејност е должен да ја уплати разликата, меѓу уплатената аконтација, и пресметаниот данок на доход *во рок од 15 дена*, од денот на истекот на рокот за предавање на Годишниот даночен биланс за 2019 година, односно *до 30.03.2020 година.*

Доколку обврзникот по годишен даночен биланс *илашил поголем износ* на данок, од износот што бил должен да го плати, може од Управата за Јавни Приходи *да бара враќање на ивоќе илашениот данок* или да го користи за пребивање со месечните аконтации за следниот период.

Месечните аконтации на данок на доход се плаќаат *до 15-ти во иековниот за иреиходниот месец.*

Аконтацијата на данок на доход за Јануари 2020 година, се плаќа во висина на илашениата аконтација за Декември 2019 година.

Според тоа аконтацијата *за ириод Фебруари 2020 – Јануари 2021 година*, ќе се плаќа на *Основата* од Образецот (ДЛД - ДБ) за 2019 година, која обврзниците сами ќе ја утврдат.

1.3. Ујлајни сметки за плаќање на месечни аконџации

Месечните аконџации **НА ДАНОКОТ НА ДОХОД ОД САМОСТОЈНА ДЕЈНОСТ** се уплаќаат на истите сметки на кои се плаќа обврската за **Годишниот данок на доход**.

<p>1. Данок на доход на приходи од самостојна дејност освен од занаетчиска дејност на следната уплатна сметка: 840 - (ојшџина) 01471 приходна 711118</p>
<p>2. Данок на доход од физички лица кои се занимаваат со занаетчиска дејност на следната сметка: 840 – (ојшџина) 01536 и приходна 711133</p>

Согласно Упатството за начин на евидентирање, распоред и поврат на јавните приходи (“Службен весник на РМ” 188/2018), **при плаќањето на јавните приходи на ујлајната сметка 840-01471 – Приходно конџо** се пополнува зависно од видот на данокот на доход на приходи од самостојна дејност што се плаќа, кое приходно конто произлегува од Правилникот за класификација на приходите објавен во (“Службен весник на РМ” 188/2018).

Приходно конџо	Назив
711118	Данок на приходи од самостојна дејност, освен од занаетчиска, адвокатска нотарска и дејност на извршители
711144	Данок на доход на приходи од вршење на самостојна дејност на АДВОКАТИ
711145	Данок на доход на приходи од вршење на самостојна дејност на НОТАРИ
711146	Данок на доход на приходи од вршење на самостојна дејност на ИЗВРШИТЕЛИ

ПРИМЕР 1: Самостоен вршиџел на дејности - Адвокатско биро “НН” во Образецот “ДЛД - ДБ” за 2019 година на (АОП – 31) ујврдил обврска за годишен данок во износ од 260.000 денари. Месечната аконџација за период од Февруари 2020 до Јануари 2021 година ќе изнесува:

$$260.000 : 12 = 21.667 \text{ денари.}$$

Книжење:

810 – Аконтација на Данок на доход	21.667	
100 – Трансакциска сметка		21.667
<i>(илаќена месечна аконтација за м. II/2020);</i>		

Плаќањето на месечните аконтации за данок на доход *нема да се врши преку системот на е-ДЛД - ДБ*, односно *ќе се илаќа како и до сега со налоѓ за јавни приходи ПП-50.*

Согласно Упатството за изменување и дополнување на Упатството за формата и содржината на платните инструменти (“Службен весник на РМ” 197/2017), при пополнување на полето “**Повикување на број – задолжување**” од образецот ПП-50 потребно е во првите 17 полиња *да се впишува нумерички податоќ за почетниот и крајниот датум на даночниот период* (ддммгггг-ддммгггг), (01022020-29022020).

1.4. Утврдување на месечни аконтации за самостојни вршителите кои зајочнале со вршење дејности во 2020 година

Согласно член 94 став 3 од Законот, самостојните вршители на дејност кои започнуваат да вршат дејност **во тековната година**, месечните аконтации на данок на доход за првата година имаат обврска секој 15-ти во месецот, да ги плаќаат **на основица од 50%** од просечна нето плата по работник во РМ објавена во јануари во тековната година која според *Соопшението на ДЗС бр. 4.1.20.08 од 22.01.2020* година изнесува:

25.787,00 денари.

Согласно оваа законска одредба *самостојните вршителите на дејности, трговци поединци* кои дејноста почнуваат да ја вршат во 2020 година, *аконтацијата на персоналниот данок на доход до крајот на годината*, ќе ја пресметуваат и плаќаат на основица која изнесува:

12.894,00 денари (25.787 x 50%).

ПРИМЕР 2: Самостоен вршиител на дејност – Овластен сметководител во месец јануари 2020 е режисџиран за вршење на сметководствени услуги.

Основа за пресметка на месечна аконџиација на персонален данок за месец јануари 2020 година изнесува: **12.894,00 денари. (25.787,00 x 50%).**

Месечната аконџиација за персонален данок на доход за месец јануари изнесува :**1.065,00 денари. (12.787 x 10%).**

НАПОМЕНА: За месеците Јануари - Декември 2020 и месец Јануари 2021 година, ќе се плаќа месечна аконџиација во износ од 1.065,00 денари, додека за месец Февруари 2021 година, основа за пресметка на месечна аконџиација ќе се утврди во висина од 1/12 од пресметаниот Данок на доход на (АОП 31) од “Образецот “ДЛД - ДБ” за 2020 година.

1.5. Обврзници кои не се должни да плаќаат месечни аконџиации

Самостојните вршители на дејност кои во *(Образецот ДЛД - ДБ), за 2019 година на АОП – 31* не искажале обврска за данок на доход, *не се должни да плаќаат Месечни аконџиации за данок на доход ВО ТЕКОТ НА 2019 ГОДИНА.*

Вршителите на дејност кои платиле **поголеми аконџиции** од обврската за пресметаниот данок на доход, *може во 2020 година да не плаќаат Месечни аконџиации*, односно месечната обврска *да ја пребијат со вишокот плаќен данок од 2019 година.*

Обврска за плаќање на данок на доход од *АОП 31 од Образецот “ДЛД - ДБ” за 2019 година НЕМААТ* и вршители на дејност кои се ослободени од плаќање данок на доход по други закони како што е Законот за вработување и осигурување во случај на невработеност и имаат **добиено Потврда од Агенцијата за вработување за ослободување од плаќање на данок на доход во наредните три години.**

**МИРУВАЊЕ НА ПРАВА И ОБВРСКИ ОД
РАБОТЕН ОДНОС**

ПРАШАЊЕ:

Во кои случаеви мируваат правата и обврските од работен однос?

ОДГОВОР:

Мирувањето на правата и обврските од работниот однос, претставува случај кога работникот поради определени случаи не е на работа, при што тие права и обврски за одреден временски период не се остваруваат. При мирување на работниот однос и покрај тоа што во текот на неговото времетраење работникот не ги користи своите права, не значи и престанување на работниот однос.

Според член 45 од Законот за работни односи (“Службен весник на РСМ” 62/05...110/19), правата и обврските од работен однос мируваат во следните случаеви:

- ✓ *кога работникот заради издржување на казна или изречена воспитна, или заштитна мерка, не може да ја врши работата за период пократок од шест месеца;*
- ✓ *заради отслужување воен рок или вршење на цивилна служба со надомест;*
- ✓ *притвор;*
- ✓ *во други случаи определени со закон, времено престане да ја врши работата.*

Во наведените случаеви договорот за вработување не престанува да важи и работодавачот не смее да го откаже освен ако е поведена постапка за престанување на работодавачот, за кој период договорот мирува.

За време на мирување на договорот за вработување, мируваат договорните и другите права, како и обврските од работниот однос, коишто се непосредно поврзани со вршењето на работата.

Работникот има право и должност да се врати на работа најдоцна во рок од пет дена од денот на престанувањето на причината за мирување на договорот. Со тој ден престанува мирувањето на договорот.